Šventо Andriejaus Lietuvių Parapija

Saint Andrew Lithuanian Roman Catholic Parish

1924 - 1999

Celebrating 75 Years of Ministry
to the Lithuanian Catholic Community

DEIMANTINIS

ŠV. ANDRIEJAUS LIETUVIŲ PARAPIJOS JUBILIEJUS

IR

KUN. PETRO BURKAUSKO 20-JI KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

1924 - 1999

DIAMOND JUBILEE

OF ST. ANDREW LITHUANIAN PARISH

AND

20TH ANNIVERSARY OF THE ORDINATION

OF REV. PETER BURKAUSKAS

PHILADELPHIA, PENNSYLVANIA

APRIL 25, 1999

The altar of St. Andrew Church

Šv. Andriejaus bažnyčios priekinė dalis

Neklupk, kaip tąsyk neklupai,
Bet eik, bet eik - pabėgs kapai,
Iškelsi pergalės vainiką,-
Ir švies tau saulė danguje,
Ir šviesi žemei tu su ja
Pro šios dienos pasaulį nykų.
/B. Brazdžionis/

Nusilenkdami garbingam šv. Andriejaus parapijos Jubiliejui,

Sveikindami Jus, gerb.Dvasios Vadove,20-ties metų kunigystės šventimų ir pastoracinio darbo sukakties proga,

Meldžiame Aukščiausiąjį palaimos Jums ir visiems Jūsų parapijos tautiečiams su **Viltimi**,

Kad Jūsų vadovaujama šv. Andriejaus parapija visuomet priglaus po savo sparnu likimo išblaškytus mūsų Tėvynės vaikus,

Kad mes visi bendrai prisikelsime ir surasime savo vietą po šviesėjančiu **Tėvynės** *dangumi taip pat ir prieštaringame šių dienų pasaulyje.*

Telaimina Aukščiausiasis Jūsų darbus ir dienas.

Lietuvos politinių kalinių
ir tremtinių bendrijos
Panevėžio skyriaus
Pirmininkė /A. Valeikienė/

Jo Šventenybė Jonas Povilas II
suteikia ypatingą
Apaštališką Palaiminimą,
lietuvių Šv. Andriejaus parapijai,
miniečiai 1999 metais 75 metų sukakti, ir
taip pat Kun. Petrui Šukauskui,
miniečiam Kunigystės 20 metų sukakti.

Ex aedibus suis Romae die 11 12 1998

† Oscar Rizzato
Archiepiscopus
Eleemosynarius Apostolicus

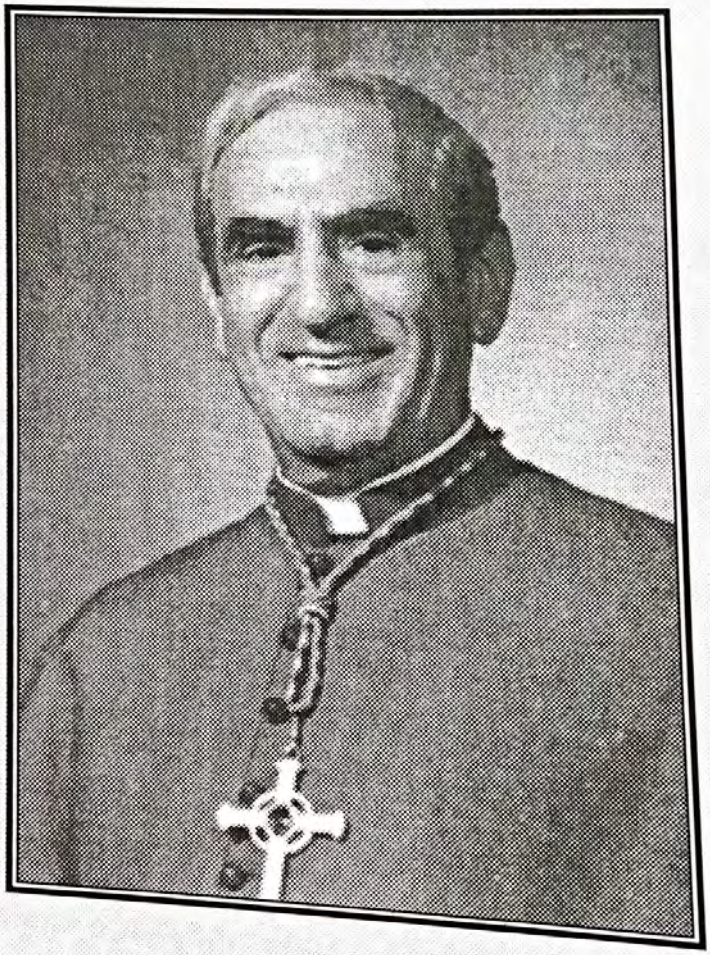

Office of the Cardinal
222 N. 17th Street
Philadelphia, PA 19103-1299

March 22, 1999

Reverend Peter Burkauskas
Saint Andrew Lithuanian Parish
1913 Wallace Street
Philadelphia, PA 19130-3219

Dear Father Burkauskas:

On the occasion of the 75th Anniversary of Saint Andrew Lithuanian Parish, I wish to extend to you and your parishioners my sincere congratulations and best wishes.

The observance of this milestone in the life of your parish Community provides you with a fitting occasion to give thanks and praise to God for the many blessings He has bestowed upon Saint Andrew Lithuanian Parish.. Throughout the years, the people of Saint Andrew Lithuanian Parish have experienced the love and saving grace of the Lord. I join you in giving praise and thanks to God for all His goodness to the Parish.

I am grateful for the way the people of your Parish have continually responded to God over these past seventy-five years. They have been faithful and generous members of the Archdiocese of Philadelphia and have witnessed to Christ and the Church by the example of their lives. Permit me to borrow the words of Saint Paul who wrote to the Philippians, "I give thanks to my God every time I think of you" (Phil. 1:3).

Please be assured that you and all the faithful of Saint Andrew Lithuanian Parish will have a special remembrance in my prayers at this special time in the life of your parish and always. May the Lord bless with renewed faith, hope and love and may He fill you with every good gift.

With prayerful best wishes, I remain

Sincerely yours in Christ,

Anthony Cardinal Bevilacqua

Archbishop of Philadelphia

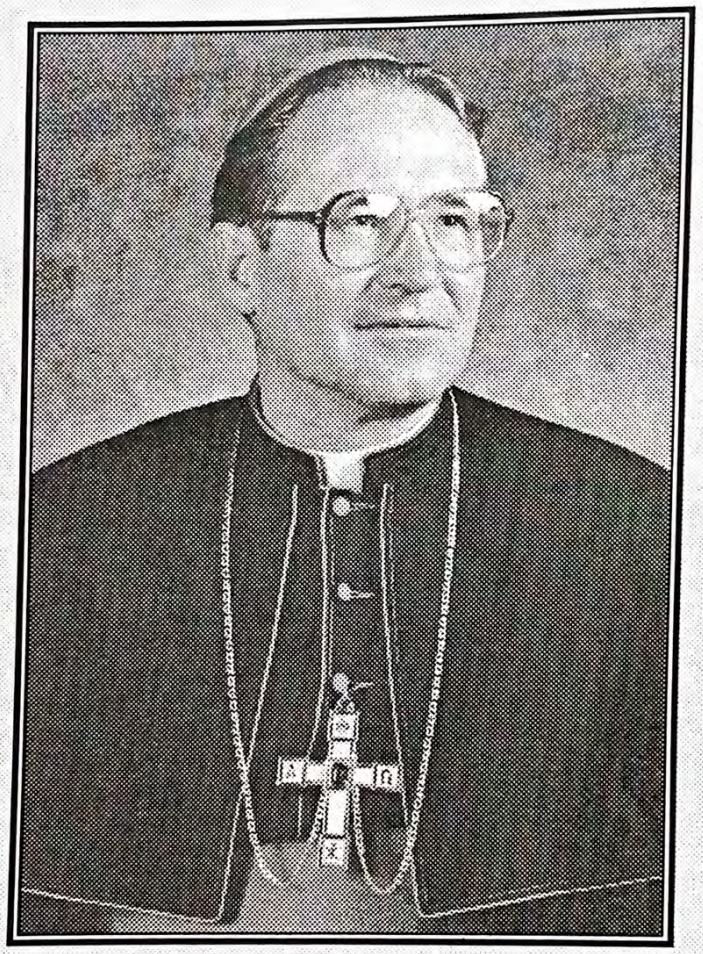

PAULIUS A. BALTAKIS, O.F.M.
VYSKUPAS LIETUVIAMS KATALIKAMS IŠEIVIJOJE
361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207
Tel.: (718) 827-7932

Gerb. Kun. Petrui Burkauskui
Šv. Andriejaus lietuvių parapijos administratoriui
1913 Wallace St.
Philadelphia, PA 19130-3219

1999-01-26

Gerbiamas ir Mielas Konfratre,

Su gilia padėka Dievo Apvaizdai švenčiame šv. Andriejaus parapijos deimantinį jubiliejų ir Jūsų kunigystės 20-tasias metines.

Per šiuos 75 metus šv. Andriejaus parapija pergyveno džiugių ir kritiškų dienų, bet visuomet liko ištikima jos įkūrėjų idealams ir iki šiai dienai sėkmingai tarnauja Philadelphijos lietuvių bendruomenei.

Šia džiugia proga su nuoširdžiu dėkingumu ir malda prisimename jos įkūrėjus, jai vadovavusius klebonus – kun. J. Čepukaitį, kun. J. Degutį, kun. K. Sakalauską; mokytojas seseles kazimierietes, bei šeštadieninės mokyklos mokytojus; organizacijų vadovus ir visus pasišventusius parapiečius.

Ypatinga pagarba, sveikinimai ir padėka priklauso Jums, mielas konfratre ir 1991 metų "parapijos gelbėjimo" komitetui. Jūsų ryžto ir vieningų pastangų dėka Arkidiecezija pakeitė savo nuomonę ir šv. Andriejaus parapija, atsinaujinusi išorėje ir dvasiniai, pagausėjusi aktyviais nariais bei skatinami Jūsų pavyzdžio viltingai žvelgia į ateitį.

Su gražiausiais linkėjimais, dėkingumu ir malda,

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje,

+ Paulius A. Baltakis

Paulius A. Baltakis, O.F.M.
Vyskupas Lietuviams Katalikams
Užsienyje

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS LIETUVIAMS

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINU VISUS FILADELFIJOS
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS LIETUVIUS SU 75-OSIOMIS
PARAPIJOS ĮKŪRIMO METINĖMIS BEI SU JOS ADMINISTRATORIAUS
KUNIGO PETRO BURKAUSKO KUNIGYSTĖS
20-IES METŲ JUBILIEJUMI.

LIETUVYBĖS PUOSELĖJIMAS IR UGDYMAS YRA SVARBUS
UŽDAVINYS KIEKVIENAM IŠ MŪSŲ – IR LIETUVOJE,
IR KITOJE ATLANTO VANDENYNO PUSĖJE.
DŽIAUGIUOSI, KAD VISŲ PARAPIJIEČIŲ IR YPAČ KUNIGO
PETRO BURKAUSKO PASTANGOMIS FILADELFIJOJE NEGĘSTA
DVASINĖS TVIRTYBĖS ŽIDINYS, PUOSELĖJAMA
GIMTOJI KALBA IR TRADICIJOS.
TEBŪNA TAI PAVYZDYS AUGANČIAI IŠEIVIJOS KARTAI
IR LIETUVIAMS, JAU ŠIAIS LAIKAIS
ATVYKSTANTIEMS Į AMERIKĄ.

VISIEMS LINKIU KUO GERIAUSIOS KLOTIES IR GERANORIŠKO
PASIRYŽIMO STIPRINANT LIETUVYBĘ IŠEIVIJOJE.
KUNIGO PETRO BURKAUSKO DARBAI TEBŪNA
JŪSŲ ĮKVĖPIMO ŠALTINIS!

Valdas Adamkus

VALDAS ADAMKUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VILNIUS, 1999 METŲ BALANDŽIO 6 DIENA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS KONSULATAS
NIUJORKAS

CONSULATE GENERAL
OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
NEW YORK

Bent kiek didesnis lietuvių emigrantų susibūrimas vienoje vietoje ilgainiui neišvengiamai vedė prie savos parapijos steigimo. Tautinės parapijos istorija yra neatskiriama sąmoningosios lietuvių bendruomenės veiklos išraiška ir pasireiškimas. Tautinė bažnyčia padėjo JAV platybėse išsibarsčiusiems lietuviams išlaikyti tautinę individualybę, išlikti etninės kultūros išsivystymo aukštumoje.

Švenčiant šį garbingą dvigubą jubiliejų: 75-tųjų Šv. Andriejaus lietuvių parapijos įkūrimo ir jos administratoriaus kunigo Petro Burkausko kunigystės 20-metį, pravartu su dėkingumu ir pagarba prisiminti tuos Filadelfijos lietuvius, kurie parapijos kūrimosi pradžioje beveik ištisus du dešimtmečius kantriai rinkdavosi maldai neturėdami savo maldos namų.

Didžiai gerbiamas kunige Petrai Burkauskai, parapijos pirmininke Jonai Puodžiūnai, Jubiliejinio komiteto pirmininke Algimantai Gečy, mieli Šv. Andriejaus lietuvių parapijos žmonės, iškilūs svečiai, dosnūs rėmėjai, leiskite Lietuvos Respublikos Generalinio konsulato Niujorke darbuotojų ir savo vardu pasveikinti Jus šių dviejų garbingų jubiliejų proga, perduoti nuoširdžiausią padėką už tai, kad per visus šiuos metus, būdami toli nuo Lietuvos rinkotės į šiuos maldos namus kad išklaustytumėte Dievo žodžio, puoselėjote lietuvybę, prisidėjote kilniais darbais ir sumanymais vaduojant Tėvynę iš priespaudos.

Telydi Jus visus giedra nuotaika ir pasišventimas Dievui ir Tėvynei.

Su gilai pagarba,

Dr. Petras Anusas
Generalinis konsulas

420 FIFTH AVENUE
NEW YORK, NY 10018
TEL: 212 354 7840
FAX: 212 354 7911

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA
VAŠINGTONAS

EMBASSY OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
WASHINGTON, D.C.

1999 m. balandžio 25 d.

Šv. Andriejaus lietuvių parapijos
Administratoriui kunigui Petrui Burkauskui,
Parapijiečiams
1913 Wallace Street
Philadelphia

Didžiai gerbiamasis kunige Burkauskai,
Brangieji parapijiečiai,

Nuoširdžiai džiaugiuosi suteikta galimybe pasveikinti Jus tokių reikšmingų sukakčių proga. Šie metai Šv. Andriejaus lietuviškajai parapijai ištiės ypatingi – parapija švenčia savo įkūrimo 75-ąją sukaktį, o Jūs, gerbiamasis Kunige, atžymite 20-ąjį kunigystės įšventinimo jubiliejų. Nueitas prasmingas istorinis kelias, išlaikant širdyse meilę tėvynei, puoselėjant tautinę savimonę. Nuostabu, kad laikas ir išbandymai tik dar labiau sutvirtino Jūsų tikėjimą bei pasiryžimą ir toliau sieti savo likimus ir godas su Lietuva, jos žmonių siekiais, o kartu ir rūpesčiais.

Lietuvos vardu noriu širdingai padėkoti Jums už atkaklumą ir pasišventimą, puoselėjant tą tikrojo lietuviškumo židinį - Šv. Andriejaus lietuvių katalikų parapiją.

Leiskite Jus pasveikinti šios gražios šventės proga ir palinkėti kilnių darbų, dvasios stiprybės ir pasiryžimo tarnaujant Dievui ir Tėvynei.

Su pagarba,

Stasys Sakalauskas
Ambasadorius

Sisters of St. Casimir

2601 WEST MARQUETTE ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60629-1894 TELEPHONE: (773) 776-1324

March 27, 1999

Rev. Peter Burkauskas
Parish Administrator
St. Andrew Lithuanian Church
1913 Wallace Street
Philadelphia, PA 19130-3219

Dear Father Peter,

Thank you for your letter informing us of the 75th Jubilee of St. Andrew Parish. We congratulate you and the parish in celebrating your double jubilees. The prayers of all of us here at the Motherhouse faithfully support you on this most significant occasion - a fidelity of 75 and 20 years in living out the Gospel message. To honor this event we are delighted to submit a greeting for your Jubilee Book.

The thirty-four years of SSC ministry, undertaken by Servant of God, Mother Maria Kaupas, to the people of St. Andrew's remains a blessing which we Sisters savor in our Congregation's history. We know that many students along with their families had their faith nourished and strengthened by the presence of our Congregation. We also delight in that we have had two vocations from St. Andrews's namely Sister M. Nicola, presently living at Villa Joseph Marie, and Sister M. Christella, our Archivist here in Chicago. I don't doubt that they would be truly delighted to be a part of this significant occasion should they or our other Sisters at the Villa be invited. Sister M. Genevieve, Father Cepukaitis's sister, is still with us on the Infirmary floor, too ill however, to commemorate your joyous event.

We have heard that you were planning on placing a medallion of Mother Maria in your church so we are grateful that you have confirmed this. This information is helpful to us as we continue to move along with the beatification process. Through her intercession, we know that many blessings will be obtained for yourself and your parish. Thank you for thinking of this way to memorialize her virtuous life and self sacrificing ministry. Bishop Reinys is also truly deserving of this honor. May their lives of heroic virtue continue to inspire us as we live daily seeking and supporting signs of God's movement among His people.

Our prayers support you and your efforts on behalf of the people of God in Philadelphia.

With our heartfelt prayers,

Sister M. Immacula Wendt

Sister M. Immacula Wendt, SSC
General Superior

SMI:smp

On the 20th Anniversary of
my Priestly Ordination

I thank Almighty God for
the gift of my vocation

and for the blessing of friends
and parishioners
whom I cherish in
my Masses and prayers!

Fr. Peter (Timothy) Burkauskas
April 25, 1999

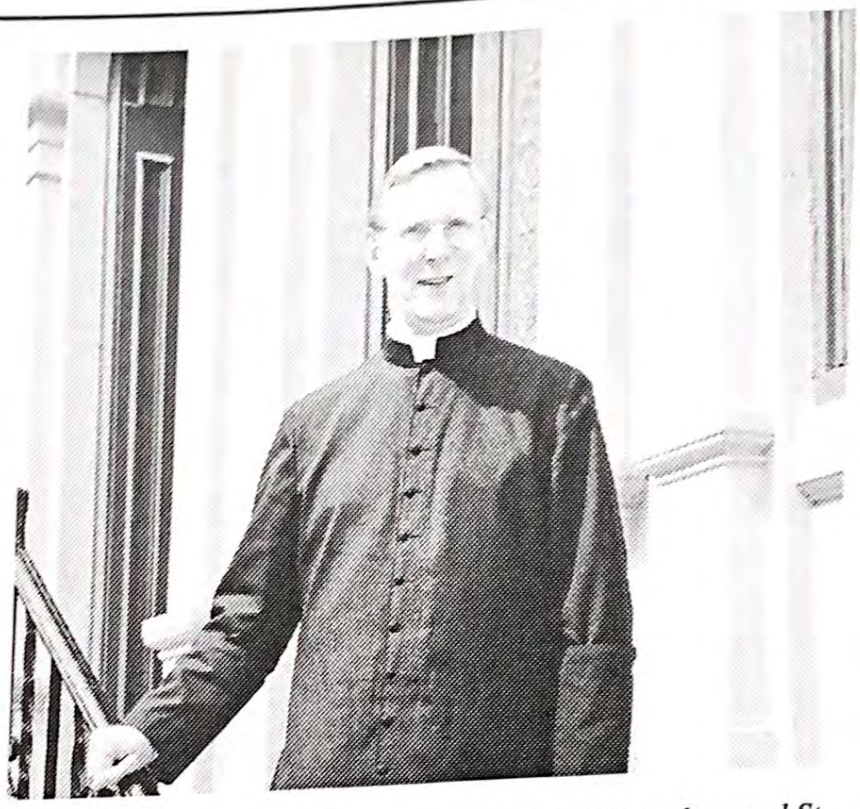

Father Peter Burkauskas current administrator of St. Andrew and St. Casimir Lithuanian Parishes

Kun. Petras Burkauskas dabartinis parapijos administratorius

Rev. Peter Burkauskas was ordained to the Priesthood on April 21, 1979 by Cardinal John Krol at the National Shrine of Our Lady of Czestochowa in Doylestown, Pennsylvania.

He was born and raised in Union City, Connecticut. As a young boy he served as church organist in several local parishes. At the age of 20 he left his studies at Sacred Heart University in Bridgeport to enter the monastery of the Pauline Fathers in Doylestown, Pennsylvania. He earned a degree in Counseling Psychology and completed his theological studies at Saint Charles Borromeo Seminary in Philadelphia.

On January 14, 1993, Father Burkauskas was appointed Administrator of St. Andrew's Parish by Cardinal Anthony Bevilacqua. On May 31, 1995 he became a priest of the Archdiocese of Philadelphia and the following year was also appointed Administrator of Saint Casimir's Parish. In addition to serving the two parishes, Father is the confessor for the Sisters at the Convent of Divine Love.

His parents, Dorothy and Joseph, are both deceased. His paternal grandparents came from Lithuania and were married in Connecticut in 1901. Father Burkauskas has one brother living in Arizona.

St. Andrew's Church
1913 Wallace Street
Philadelphia, PA 19130

April 25, 1999

Dear Parishioners and Friends,

The Diamond Jubilee of St. Andrew's Lithuanian Parish radiates the gift of Faith that flowers in the beauty of an ethnic heritage. With devotion and determination the Lithuanian Catholics have successfully preserved the life and spirit of a parish founded seventy five years ago.

On the occasion of this anniversary, I express admiration for the achievements of the past, I applaud the accomplishments of the present, and with confidence, I trust that the Lord's blessings will continue into the future.

As I celebrate with you my 20 years of Priestly work in the Lord's vineyard, I am grateful to be serving the Lithuanian parishes of St. Andrew and St. Casimir. Remembering the living and dead in prayerful affection, I ask God to reward all who have given me their encouragement and prayers, friendship and kindness on the journey of my Priesthood.

Devotedly yours in Christ,
Rev. Peter Burkauskas
Rev. Peter Burkauskas
Parish Administrator

Mieli Parapijiečiai ir Bičiuliai,

Šv. Andriejaus lietuvių parapijos deimantinė sukaktis atspindi Tikėjimo dovaną pražydusią tautinio paveldo grožiu. Tvirtu nusistatymu ir pasiaukojimu lietuviai katalikai išsaugojo prieš 75-rius metus įkurtos parapijos gyvastingumą bei dvasią.

Sukakties proga, aš gėriuosi praeities laimėjimais, sveikinu dabarties atsiekimus, tvirtai tikėdamas, kad Aukščiausiojo malonė laimins parapiją ir ateityje.

Su Jumis švęsdamas mano kunigiško darbo Kristaus vynuogyne 20-ją sukaktį, aš esu laimingas galėdamas darbuotis bei tarnauti Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijoms. Maldose prisimindamas gyvus ir mirusius, aš dėkoju visiems kurie paskatinimu, malda, draugiškumu bei nuoširdumu padėjo man kunigiškus įsipareigojimus vykdyti. Dievas telaimina Jus ir Jumis teatlygina!

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje,
Kun. Petras Burkauskas
Kun. Petras Burkauskas

Parish Mission Statement of St. Andrew's Lithuanian Roman Catholic Church

We, the parishioners of Saint Andrew's Lithuanian Roman Catholic Church in the Archdiocese of Philadelphia, in union with our Holy Father and our Archbishop, the shepherd of the Church in Philadelphia, proclaim to all that Christ is our Savior, the Light of our existence and the Shepherd of our souls.

Through the sacramental life of the Church, rejoicing in the gift of Baptism and Confirmation, we strive *"to shine like the stars in the sky holding fast to the word of life"* /Phil. 2, 15-16/ and seek to build up the Kingdom of God by lives of faith, hope and charity.

We give witness to the Gospel of Christ and proclaim the Good News of salvation to Lithuanian Catholics and people everywhere. As a community of Faith, established for the Lithuanian immigrants and children, we nurture and practice the beliefs of the Catholic Faith within the Lithuanian heritage and commit ourselves to:

- Worship God, especially through the Eucharistic celebration, and rejoice in Christ's promise to be with us always.
- Teach the Gospel message of Christ so that all may be strengthened, guided and formed in Christian values within our community and neighborhoods.
- Witness the saving power of Christ as experienced through our Lithuanian national heritage of Faith, so that all may be drawn to a deeper understanding and appreciation of the Christian way of life.
- Serve all as they yearn for Christ, especially the poor, the aged, the ill and the downtrodden, both in our community and in Lithuania.

Through the joyful offering of ourselves, guided by the love of God and neighbor, and relying on the guidance of the Holy Spirit, we proclaim that Christ is Lord. In prayerful devotion we seek the special intercession of the Blessed Virgin Mary, patroness of our country and the Lithuanian nation, as we journey in faith to our eternal reward.

Parish Pastoral Council - 1997

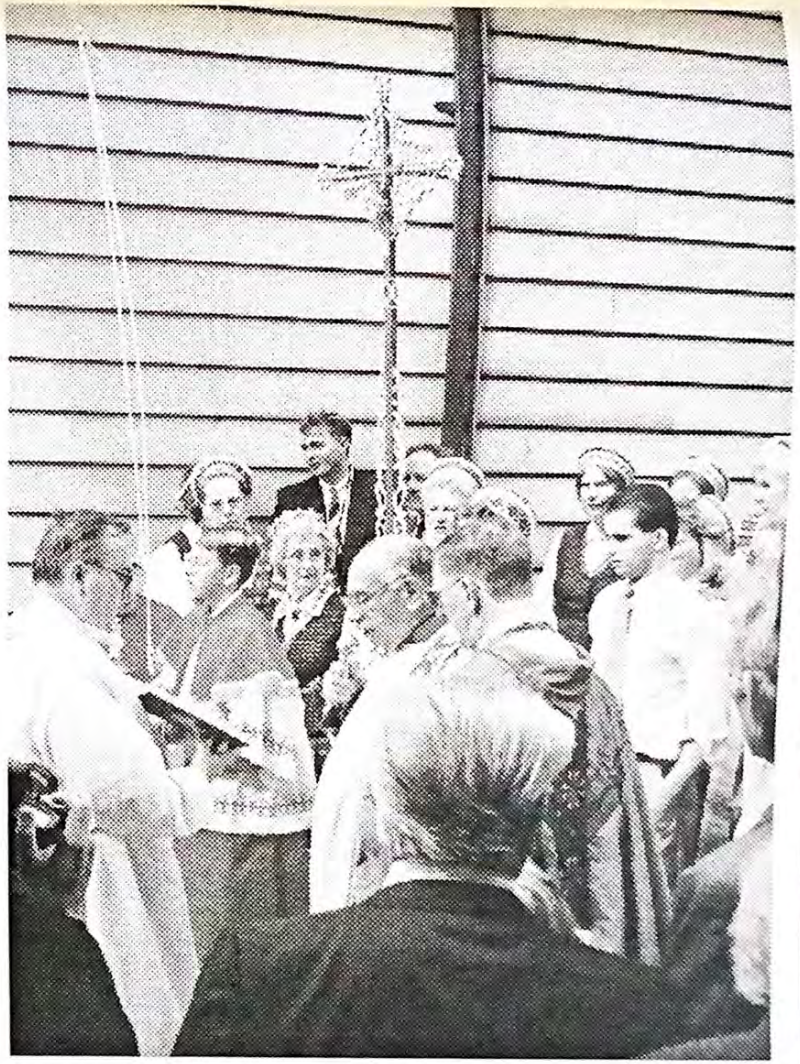

Msgr. Thomas J. Hilferty is assisted by Father Peter Burkauskas and Deacon Rev. Mr. Vincent Thompson at the dedication and blessing of the Lithuanian Wayside Cross in 1994. Sculpted in Lithuania, the cross was installed in gratitude to the Almighty for the restoration of Lithuania's independence in 1991.

Msgr. T. J. Hilferty, talkinamas kun. P. Burkausko ir diakono p. V. Thompson, šventina iš Lietuvos atvežtą kryžių padėkai Aukščiausiam už atkurtą Lietuvos valstybinę nepriklausomybę.

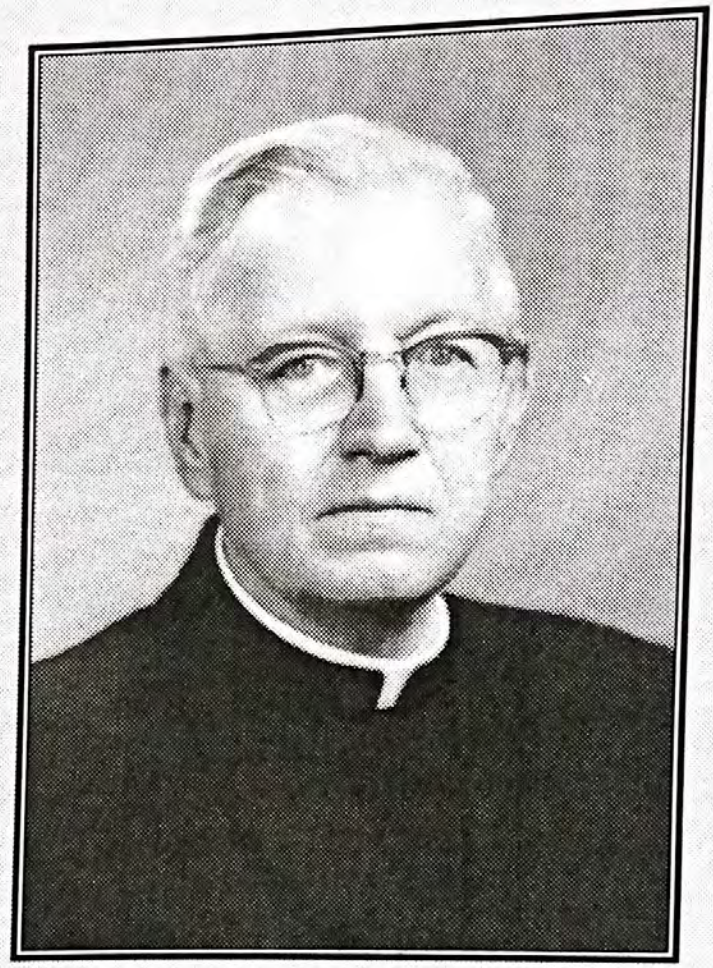

KUN. JUOZAS J. ČEPUKAITIS

Parapijos įkūrėjas ir pirmasis jos klebonas (iki 1966. 11. 11) gimė Willliam Penn miestelyje, Pa., 1895. 05. 2. Kurį laiką lankė viešąją miesto mokyklą, vėliau įstojo į Shenandoah lietuvių šv. Jurgio parapijos pradžios mokyklą ir ją baigė. Po dviejų metų privačios aukštesniosios mokyklos kurso, 1911 m. rugsėjo mėn. buvo priimtas į šv. Karolio kunigų seminariją (Overbrook, PA.). Įšventintas kunigu 1920. 05. 29, 1920. 06. 10 paskirtas vikaru šv. Kazimiero lietuvių parapijoje (Phila., PA.). Čia būdamas, trejus metus leido mėnesinį biuletenį lietuvių kalba. 1924. 11. 5 paskirtas organizuoti šv. Andriejaus lietuvių parapiją ir jai vadovauti. Jo pastangomis 1932 m. įkurta šv. Kazimiero lietuvėms seserims Villa Joseph Marie (Newtown, PA.)ir vokiečių vienuolėms Villa Bethayers (Bethayers, PA.). 1955. 03. 15 prisidėjo prie Lietuviams kunigams šelpti draugijos įkūrimo ir išrinktas jos pirmininku. Nuo 1955 - 1961 Lietuvių kunigų vienybės pirmininkas. Mirė 1966. 11. 11, savo parapijos bažnyčioje baigęs atnašauti mišias, nuo altoriaus įėjęs zakristijon, dar su liturginiais rūbais.

REVEREND JOSEPH G. CEPUKAITIS

Father Cepukaitis was born in William Penn, Pennsylvania, on May 2, 1895. His education began in a public school, but later was continued at St. George's Lithuanian parish grade school in Shenandoah, PA. After attending a private high school for two years, he was admitted to St. Charles Seminary in Overbrook, Pennsylvania in September 1911. He was ordained a priest on May 29, 1920.

Father Cepukaitis' first assignment was St.Casimir's Lithuanian parish in Philadelphia on June 10, 1920, and while there he published a monthly parish bulletin in the Lithuanian language.

On February 5, 1924, he was chosen to organize a new Lithuanian parish in Philadelphia- St. Andrew's. Father Cepukaitis became the new parish's first pastor.

In 1932, through his efforts, Villa Joseph Marie for St. Casimir's Lithuanian nuns was established in Newtown, Pennsylvania. He was also instrumental in establishing Villa Bethayers for the German nuns in Bethayers, Pennsylvania.

In March 1955, he joined in the efforts to found the Association for Lithuanian Priests' Benefit and Welfare, and was elected its president. Father Cepukaitis was the president of Lithuanian Roman Catholic Priest's League of America from 1951 to 1961. Father Cepukaitis died on November 11, 1966, in the sacristy of his own church immediately after having offered his last Mass. He died as he had lived in the service to God and his parish.

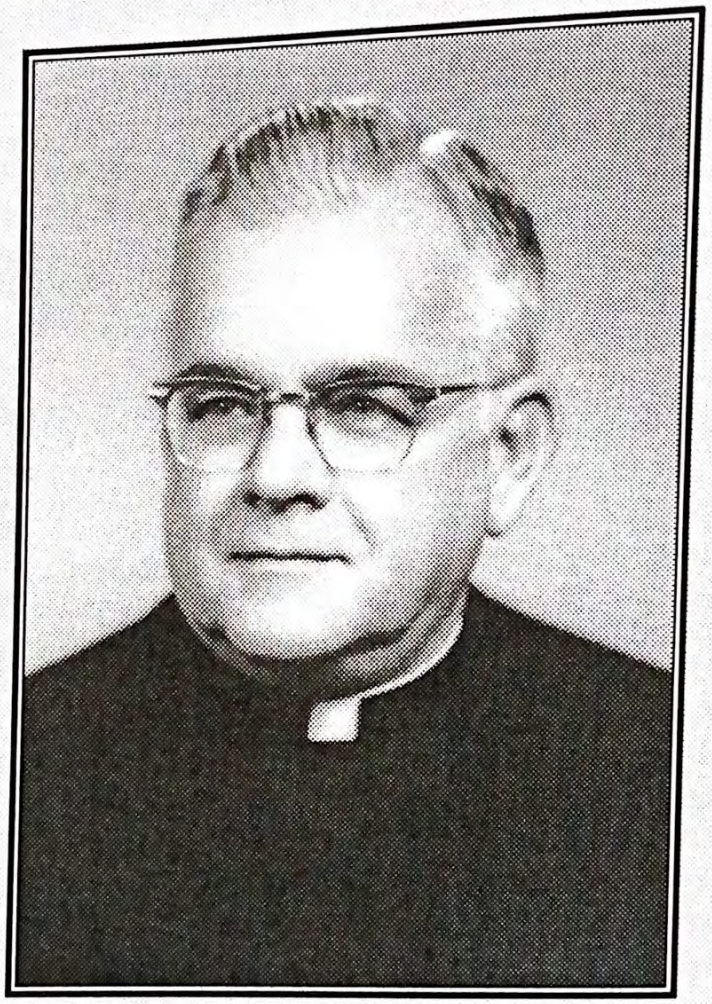

KUN. JURGIS D. DEGUTIS [27]

Antrasis šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonas (nuo 1966.12.6) gimė 1910.12.30 Minersville miestelyje, PA. Jam esant vos 12 metų, mirė tėvas. Našlei motinai gyvenimas buvo labai sunkus. Būsimas kunigas Jurgis, dvylikos metų vaikiukas, eidavo keliais ir keliukais, kuriais pravažiuodavo sunkvežimiai su anglimis, ir rankiodavo ant grindinio nukritusius anglies gabalėlius. Tai namų virtuvei ir šildymui. Vėliau našlė motina ištekėjo antrą kartą ir savo patėvį kun. J. Degutis prisimindavo gražiu žodžiu, taip pat artimai sugyveno su vėliau gimusias motinos ir patėvio vaikais. 1928 m. įstojo į šv. Karolio kunigų seminariją (Overbrook, PA.) ir 1938 .05.26 išventintas kunigu. Vikaravo šv. Jurgio Filadelfijos ir šv. Jurgio Shenandoah, šv. Petro ir Povilo Tamaqua, šv. Andriejaus Filadelfijos (1951.09.25 iki 1959.05.22), šv. Rafaelio, šv. Filomenos ir šv. Jurgio Filadelfijos (čia atšventė savo 25 metų kunigystės jubiliejų) parapijose, kol 1966.12.06 buvo paskirtas šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonu. Šeimoje buvo trys vaikai, visi pasirinkę dvasinį luomą: kun. Jurgis D., kun. Andrius J. ir sesuo Ona, vienuolė Verona.

Apsilpus kun. J. Degučio sveikatai ir sulaukus pensijos amžiaus, jis nuo 1985 parapijoje liko klebonu emeritu. Mirė 1998 m. kovo mėn. 29 d. savo nuosavame, kukliame namelyje Filadelfijoje.

REVEREND GEORGE D. DEGUTIS

Father Degutis was born on December 30, 1910 in Minersville, Pennsylvania. His father died when he was only twelve years old.

In 1928, he entered St. Charles Seminary in Overbrook, Pennsylvania, and was ordained a priest on May 26, 1938.

Father Degutis has served in many parishes: St. George in Philadelphia, St. George in Shenandoah, St. Peter and Paul in Tamaqua, St. Andrew's in Philadelphia from September 25, 1951 to May 22, 1959, St. Rafael, St. Filomena, and again St. George in Philadelphia, where he celebrated his twenty-fifth year jubilee as a priest.

On December 6, 1966, Father Degutis became the second pastor of St. Andrew's. In Father Degutis' family there were three children: himself, a brother Reverend Andrew J., and sister Ona, now a nun Sister Verona – all children chose the religious life.

Upon reaching retirement age and with health declining from 1985 Father Degutis became pastor emeritus. He died on March 29, 1998, in his own humble home in Philadelphia.

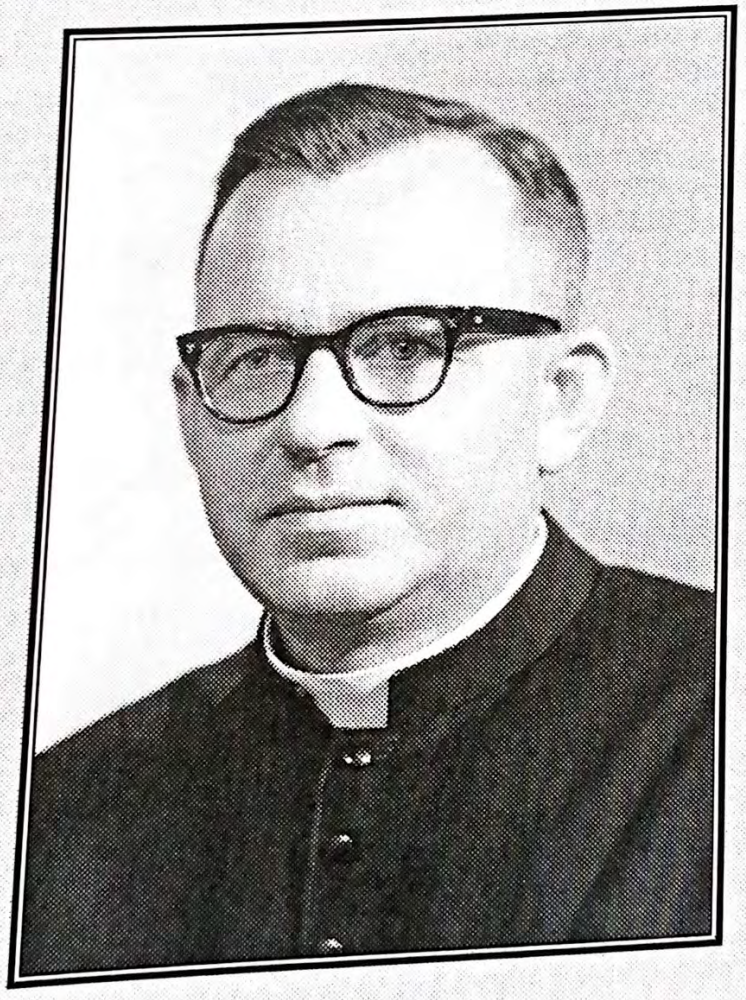

KUN. KAJETONAS SAKALAUSKAS [27]

Kun. Kajetonas Sakalauskas gimė Dabitų kaime, Gelgaudiškio valsčiuje, Lietuvoje, 1926 m. balandžio 28 d. Baigęs Šakių gimnazijos 6 klases, 1943 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir 1946 baigė Eichstaett'o lietuvių gimnaziją. Du metus studijavo filosofiją Eichstaett'o vokiečių kunigų seminarijoje. 1948 m. emigravo į Australiją, kur dirbo sunkų cukrinių nendrių kirtimo darbą. 1965 m. įstojo į Romos šv. Kazimiero lietuvių kolegiją ir ją baigęs 1968.12.21 įšventintas kunigu. 1969.08.3 atvyko vikaru į šv. Andriejaus parapiją. Kleb. Jurgiui Degučiui sunegalavus, kun. K. Sakalauskas 1985 m. buvo paskirtas trečiuoju šv. Andriejaus parapijos klebonu. Bet ir jo sveikata silpo, todėl kreipėsi į arkivyskupiją, kad jį atleistų iš klebono pareigų. 1991 m. jo prašymas buvo patenkintas. 1996. 06. 08 mirė Filadelfijoje.

REVEREND KAJETONAS SAKALAUSKAS

Father Sakalauskas was born on April 28, 1926 in the town of Dabitai, township of Gelgaudiskis, Lithuania.

He attended Sakiai high school, and entered Kaunas Seminary in 1943.

In 1944, he was forced to leave Lithuania and fled to Germany, where he graduated from Eichstaett Lithuanian high school. He then studied philosophy for two years at Eichstaett German Seminary. In 1948, he immigrated to Australia.

In 1965, he entered St. Casimir's Lithuanian College in Rome and, after graduation, was ordained priest on December 21, 1968.

On August 3, 1969, he arrived at St. Andrew's as the assistant pastor.

Because of the declining health of the parish's pastor, Fr. Degutis, Fr. Sakalauskas was appointed St. Andrew's third pastor in 1985. But, because of his own poor health, he requested the Archdiocese to relieve him of his responsibilities as pastor. The Archdiocese granted his request and appointed him to another parish in 1991. Fr. Sakalauskas died June 6, 1996.

Kun. P. P. Laumakis

Kun. C. J. Stadalnikas

A. A. Kun. Vladas Washila
(deceased)

Kun. G. J. Meiluta, S.M.

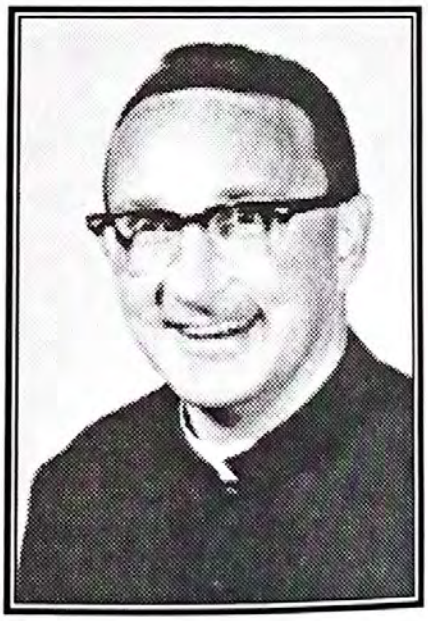

Kun. G. A. Wallace, S.M.

VOCATIONS FROM THE PARISH

PAŠAUKIMAI IŠ ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS

Rev. Msgr. Joseph J. Anderlonis

Rev. Peter P. Laumakis

Rev. George J. Meiluta, S.M.

Rev. Jonas Puodžiūnas O.F.M.

Rev. Casimir J. Stadalnikas, M.I.C.

Rev. Daniel Staniškis

Rev. Vytautas V. Volertas, Jr.

Rev. George A. Wallace, S.M.

Rev. Vladas Washila

Rev. Vincent J. Thompson

Sister M. Nicola Sokas, S.S.C.

Sister M. Christella Danish, S.S.C.

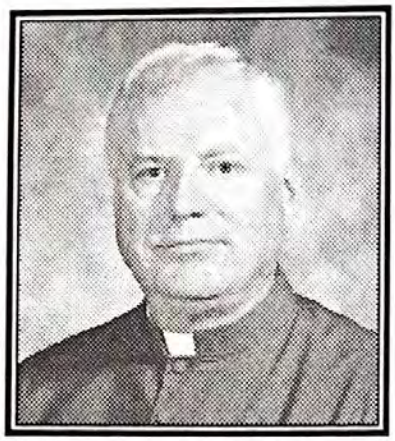

Msgr. Joseph J. Anderlonis

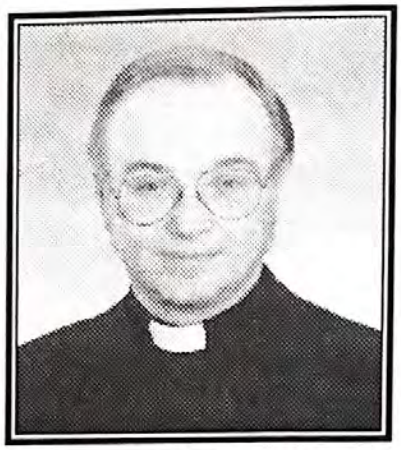

Rev. Daniel Staniskis

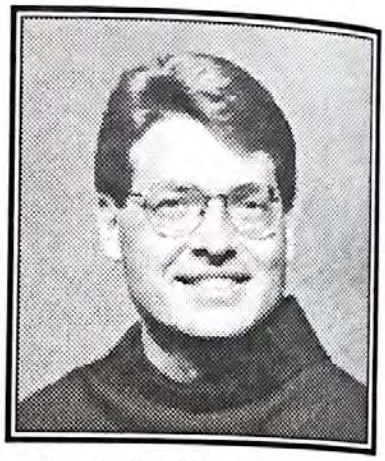

Rev. J. Puodžiūnas, O.F.M.

Rev. Vytautas V. Volertas

Rev. Vincent J. Thompson

Sister M. Nicola Sokas, SSC

Sister M. Christella, SSC

KUNIGAI DARBAVĘSI ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOJE

PRIESTS WHO HAVE SERVED AT ST. ANDREW'S PARISH

Rev. Vincent Azukas

Rev. Vladas Čegys

Rev. John J. Gibas

Rev. John S. Luksys

Rev. Solomon J. Mažeika

Rev. Albin J. Neverauskas

Rev. Msgr. Leon J. Peck

Rev. Bernard A. Shimkus

Rev. Msgr. Francis J. Statkus

Rev. Joseph Sukevicius

Rev. Stanley Venslauskas

Rev. Antanas Vilkaitis

Rev. Eugene A. Wassel

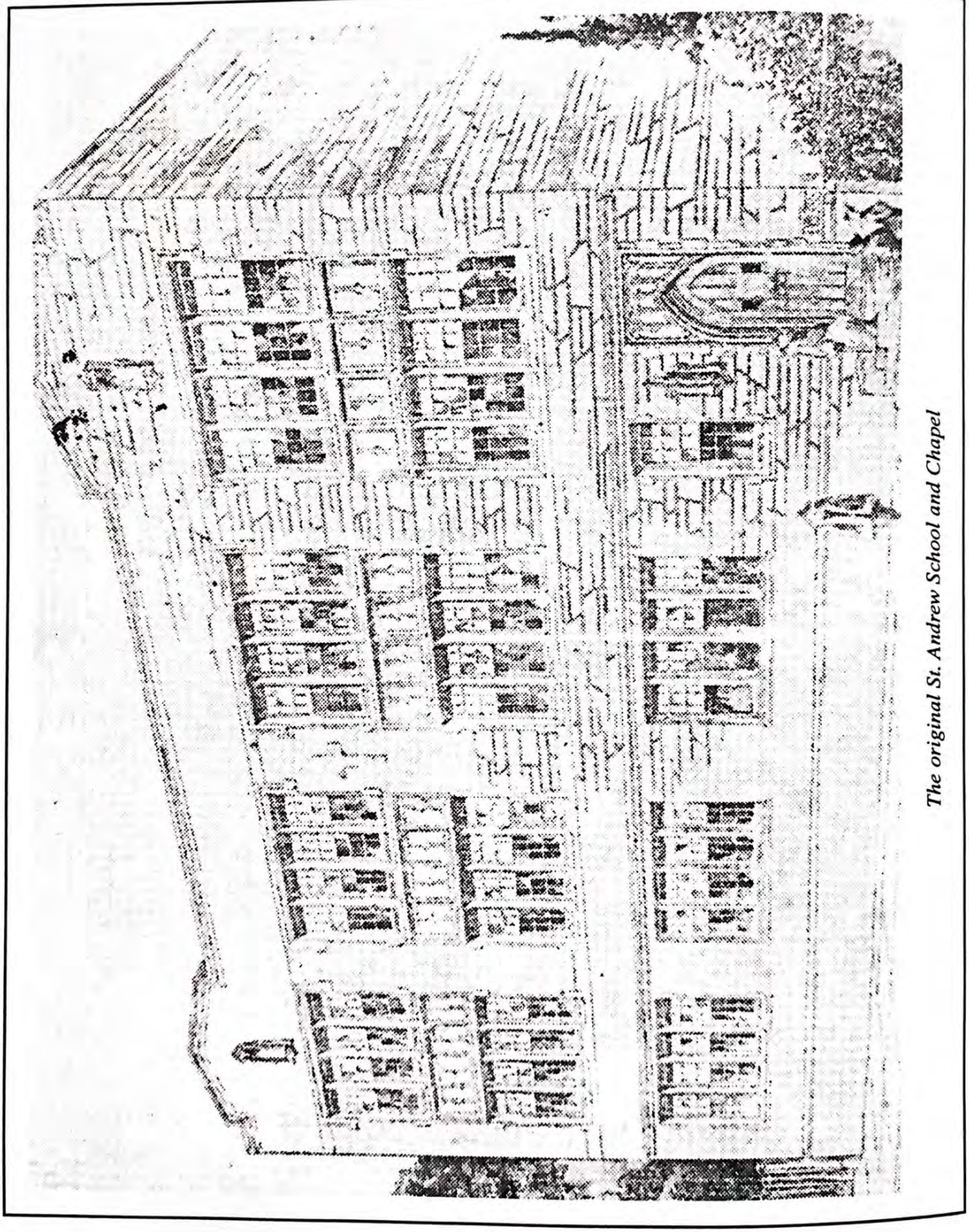

The original St. Andrew School and Chapel

An early photograph of the original group of Sisters of St. Casimir who taught at St. Andrew's School.

One of Philadelphia's historic churches built in 1872 by the Episcopalians and purchased in 1942 by St. Andrew's Parish.

1942 metais nupirktoji bažnyčia.

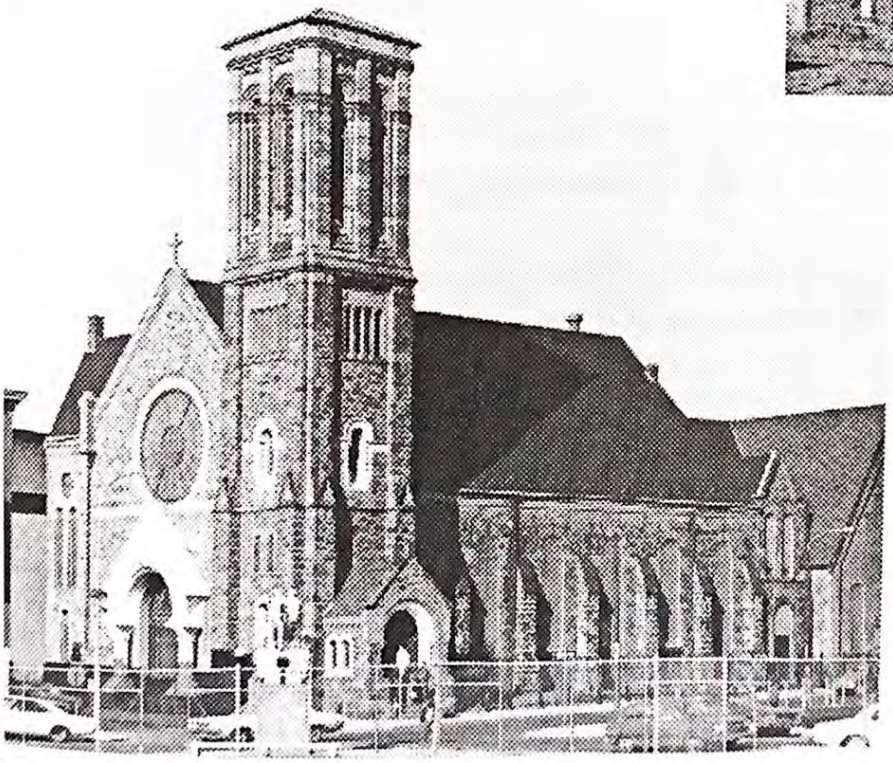

St. Andrew Lithuanian Roman Catholic Church as it looks today.

Šv. Andriejaus parapijos bažnyčia šiuo metu.

hiladelphia, the city of the historic signing of the Declaration of Independence, began receiving Lithuanian immigrants at the end of the 19th century. Prior to World War I, when immigration to the United States had not yet been restricted, there were as many as 15,000 Lithuanians in the city of *"Brotherly Love"* forming one of the country's larger Lithuanian communities.

Many of the early Lithuanian immigrants were laborers - working in the steel, oil, sugar, paper, rope and other industries of the city. Gradually some established their own businesses which included groceries, restaurants, taverns and automobile repair shops.

Adjusting to the new world in pursuit of the "American Dream" meant struggling to learn a new language, adapt to a faster pace of life, cope with homesickness, and adjust to a new style of living. Often it was the church which offered the immigrant community the comfort and solace needed to build their life in America. The first Lithuanian parish in Philadelphia was established by Rev. Juozas Kaulakis in 1893 and it was eventually dedicated to St. Casimir. In 1902 the parish of St. George was founded in the Port Richmond section of the city.

On February 11, 1924, permission to establish St. Andrew's as Philadelphia's third Lithuanian parish was granted by Cardinal Dougherty, the Archbishop of Philadelphia. Ordained just 4 years, Father Joseph Čepukaitis was taken from his assignment at St. Casimir's Parish to become the founding pastor of the new Lithuanian parish. Without a church, rectory or any funding, the dedicated priest gathered his flock for the first Mass celebrated on February 17th, 1924 in what was described as a "smoke filled" room rented at the Machinist's Temple located at 13th and Spring Garden Streets. By the spring of 1925 a parish "search committee" had found some available property in the vicinity of Lemon and Wallace Streets which would be suitable to lay the foundation for their new parish buildings. The price was $52,000 and included 5 houses. The purchase was approved.

A modestly handsome three story structure began to rise with construction starting on Sept. 9, 1924. A new building would allow the Lithuanians not only to

gather for religious services, but also to educate their children in the parochial school system of Catholic education. The cornerstone was blessed on Nov. 16th (the Feast Day of Our Lady of Vilnius). On Palm Sunday, 1925, the first Mass was solemnly celebrated in the first floor chapel and by September, thanks to the dedicated volunteer labor of parishioners, the blessing and opening of the school took place on Sept. 6th. The first teachers were Simon Kvietkus and Mrs. Mary Smith. In 1926 two Sisters of St. Casimir joined the faculty and with 4 teachers, all 8 grades could be taught. The graduates of the first year were Joseph Laumakis and John Staniškis.

The second year, Sisters M. Leocadia, M. Josephine and M. Aquiline from the Lithuanian Congregation of the Chicago-based Sisters of St. Casimir were obtained and were joined by 3 lay teachers. The sisters traveled from their convent at St. Casimir's Church in South Philadelphia every day by trolley. School enrollment increased and by 1927 a convent for the sisters was ready for occupancy on Wallace Street. Lay teachers were no longer needed as the sisters were able to teach the eight grades themselves (with an enrollment of 258).

Faced with a substantial debt of $150,000, the pioneer parishioners and priests organized various fund-raising events: concerts, bazaars, banquets and raffles to raise money for the struggling parish. The enthusiasm, dedication and resourcefulness of the early Lithuanian parishioners, numbering a mere 387, can best be appreciated by their success in raising $35,000. It was at this point that the parish was caught up in the Great Depression. Plans to build a parish church came to an abrupt halt and a debt of nearly $120,00 remained as the clouds of the Great Depression shadowed the world.

For eighteen years the parish had worshipped without a church building. That changed in 1942 when the Archdiocese allowed Father Čepukaitis to purchase the former St. Matthias Church at 19th and Wallace Streets from the Episcopalians. This stately church had been built in 1872 by architect Samuel Sloan, and the adjoining chapel (which would serve as a parish hall) was built by the same architect and dates back to 1859. The Romanesque tower and church make an impressive sight. History records that at one time it stood fifth in importance among the city churches. The Lithuanian parish finally had its own church and the first Mass was celebrated in it on Holy Thursday. Four years later the parish purchased the house next to the church giving Father Čepukaitis and his assistant priests the comfort of a new rectory. For years the original chapel in the school at Lemon and

Wallace Streets was maintained as a secondary worship site for the parish and the priests traveled back and forth between church and chapel for Masses and devotions.

Entering the mainstream of American life, a loosening of ethnic ties surfaced as Lithuanians gradually began to leave the city and neighborhood of the church. The attraction to the suburbs reduced the strength and numbers in the parish. However, after World War II, St. Andrew's experienced a second wave of immigrants fleeing the communist takeover of their beloved Lithuania. Leaving all behind, they carried in their hearts a determination to preserve the heritage, culture, language and traditions of their homeland. Thanks to the pastoral initiatives of Father Čepukaitis, St. Andrew's Parish became a hub of religious, educational and cultural activity for the Lithuanian community. By 1953 the parish was debt free and in 1957 the adjoining house next to the rectory was purchased allowing the priests a more spacious residence. Again, however, the parish was loosing members and a steady decrease in the enrollment forced the parish school to close in 1960. It was the ending of thirty six years of tireless efforts by Father Čepukaitis to keep this phase of Catholic education alive in the parish. In 1970, the original church property and school were given to the Archdiocese and the buildings, which were being vandalized, were eventually demolished. All liturgical functions were to be celebrated in the church at 19th and Wallace Streets.

On November 11, 1966, forty two years after founding the parish, Father Joseph Čepukaitis, after celebrating Mass, collapsed and died in the church sacristy at the age of 71. The parish was grief stricken as they buried their founding pastor.

On December 6, 1966, Rev. George D. Degutis was appointed the new pastor. He was recognized as a kind and gentle priest with qualifications of being a good leader for the Lithuanian parish. He initiated the remodeling of the parish hall by the parishioners in 1967 and oversaw many projects that continued to put the parish in the forefront of Lithuanian activities. After his retirement in 1985, Father Degutis remained at St. Andrew's as Pastor Emeritus for several years. On March 28, 1998 he died and was buried from the church he had so faithfully served.

Rev. Kajetonas Sakalauskas, who was Lithuanian-born and ordained in 1968, became the third pastor of the parish he had served as an assistant since 1969. He related well to the Lithuanian community and ministered tirelessly to the spiritual

Philadelphia and New Jersey areas. In 1991, facing health problems, Father Sakalauskas submitted his resignation to the Archdiocese of Philadelphia and received an appointment with less responsibility as an assistant pastor in a non-Lithuanian parish. He died on June 8, 1996.

The stormy and threatening clouds of closure gathered ominously over the parish. The Archdiocese, unable to assign a Lithuanian-speaking priest to St. Andrew's, informed the parishioners that it seemed unlikely that the parish would remain open. Like the parish "search committee" of 1925 that went scouting for property, another "search committee" was created some 50 years later to find a priest. Decades earlier parishioners had rallied together to build a parish, now parishioners were uniting to save the parish! After intense meetings and fiery dialogue, a temporary solution was arranged with the help of the Archdiocesan Regional Vicar for Philadelphia-South, Msgr. Thomas Hilferty. Rev. Peter (Timothy) Burkauskas, a monk at the nearby Shrine of Our Lady of Czestochowa in Doylestown, PA. received permission from his monastic superiors to offer a weekly Sunday Mass in the Lithuanian language in the church. This arrangement worked well and Msgr. Hilferty, recognizing the life of Faith and vitality in the parish, recommended to the Cardinal that the parish should remain open. Father Burkauskas was subsequently appointed as Administrator of St. Andrew's Parish on January 14, 1993 by Cardinal Bevilacqua. He eventually withdrew from the Pauline Father's Order and became a priest of the Archdiocese of Philadelphia, allowing him to dedicate his priestly ministry to the needs of the parish. *Jeanne Dorr and Fr. Burkauskas*

ithuanians recognize that Saint Andrew's Parish is a bridge that links Faith and heritage. The community of Faith which celebrates its 75th Jubilee is also rejoicing in the Lithuanian heritage that has been transplanted and maintained in the parish. Like the beautiful pictures of a kaleidoscope that change with each turn, so the location and buildings, the people and clergy of St. Andrew's Parish have changed with the turning of the calendar years. Yet the vision of Father Čepukaitis and the first parishioners has maintained its beauty in different patterns and forms through the past seventy five years. St. Andrew's Parish was built on the dreams, hopes and perseverance of immigrants from Lithuania. The same Lithuanian spirit will continue to guide the parish into the future with the blessing of God and the intercession of Mary, Blessed George Matulaitis, and Saint Andrew.

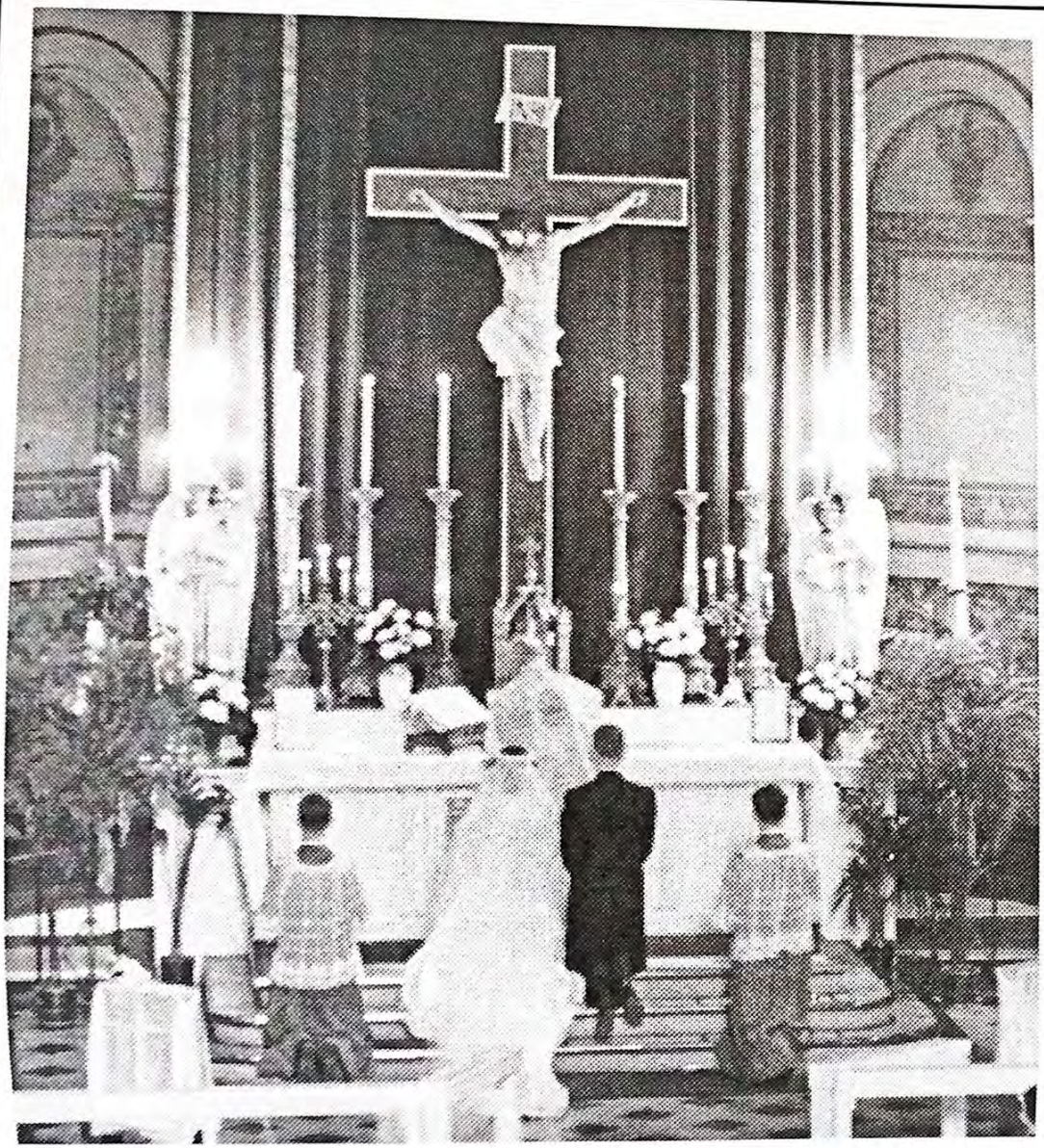

She altar of St. Andrew's Church as it looked before fire destroyed it in 1952.

Šv. Andriejaus bažnyčios altorius prieš gaisrui jį sunaikinus 1952 metais.

The Lithuanian wood carvings of the late Jonas Skladaitis adorn St. Andrew Church. He is shown putting the finishing touches on the Lithuanian Wayside Cross which was carried in the 1976 Eucharistic Congress' outdoor procession in Philadelphia.

A..A. Jono Skladaičio medžio kūryba puošia Šv. Andriejaus bažnyčią. Nuotraukoje jis darbuojasi prie lietuviško kryžiaus, kuris buvo nešamas Eucharistinio Kongreso procesijoje 1976 metais Filadelfijoje.

TRYS ŠIMTMEČIO KETVIRČIAI

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS ISTORIJA

Pradinės sąlygos

Aktyvios pastangos Lietuvos katalikų bažnyčioje už tautiškumą prasidėjo vysk. Juozo Arnulfo Giedraičio laikais (Žemaičių vyskupas nuo 1802 m. iki 1831 m.), kai "Tauta buvo išsiskyrusi į kilminguosius ir liaudį - vieni valdė, kiti buvo valdomi. Išsiskyrė kalbiškai ir kultūriškai-vieni gudėjo ir lenkėjo, kiti laikėsi savo kamieno ir puoselėjo savo paprastą kultūrą."[1] Šį darbą ypač išplėtė vysk. Motiejus Valančius. Prasidėjus lietuvių emigracijai į JAV, liaudyje tautinė sąmonė jau buvo tiek stipri, kad jos vargingiausiai daliai pasiekus Naująjį Pasaulį, savo kalbos būtinumu bažnyčiose nebuvo abejojama. Dvarininkai ir ponai liko griūvančiuose dvaruose. Todėl atrodė, kad čia neturėjo būti jokių kliūčių kreiptis į Dievą gimtąja kalba. Vis dėlto, "Vietiniai gyventojai, ypatingai airiai,..į ateivius žiūrėjo kaip į kokius laukinius žmones.."[2] Nors, padidėjus imigrantų skaičiui, lietuviai pradėjo jausti savo jėgą, "..čia pat ėmė jiems aiškėti jų didžioji silpnybė - tai pasidavimas lenkų globai ir įtakai."[2] Pačios pirmosios pastangos suorganizuoti lietuvių parapiją pasirodė 1884 m. New Yorke. Ji teko lenkams. Panašiai vyko keliose vietovėse Pennsylvanijoje ir New Yorko valstijoje.[2]

Šv. Andriejaus lietuvių parapija Filadelfijoje buvo įsteigta 1924 m. Taigi jau viena is vėlesniųjų, po Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimo Amerikoje (1886.XI.22),[3] po kun. Al. Burbos perėmimo "Vienybės Lietuvninkų" (1889),[4] pirmo laikraščio, kuriame katalikai pradėjo turėti tiek įtakos, po pirmo lietuvių kunigų susirinkimo (1906.II.13),[3] po Kunigų vienybės suorganizavimo (1909.V.5)[3], po Vyčių gimimo (1913.IV.27),[3] jau esant nepriklausomai Lietuvai.

Nežiūrint šios JAV lietuvių katalikų pažangos ir popiežiaus Leono XIII enciklikos "Immortale Dei"("..rūpestingai saugoti religines laisves tautinių ir kalbinių mažumų, esančių svetimame krašte"),[5] kliūčių pasitaikė ir šv. Andriejaus parapijos atsiradimui. Apie tai galima spręsti iš sekančių citatų:[6]

"Prieš 25 metus atgal šioje Phila. miesto dalyje pasrodė "Nezaleznikų" kunigužiai, kurie tankiai šaukė lietuvių susirinkimus ir stengėsi sutvert neprigulmingą lietuvių parapiją. Tuolabiau kad tada čia nebuvo lietuvių katalikų parapijos. Bet jiems nesisekė,

nes lietuviai reikalavo formalumų, parodyti katalikų Vyskupo įgaliojimus. Bet jie neturėjo, tai ir susirinkimai niekais nueidavo.

Keli pasitarę, pradėjom organizuoti tikrą katalikų lietuvių parapiją. Nuo pradžios ir mums nesisekė sutverti R. K. lietuvių parapiją, nes J.E. Kardinolas buvo priešingas lietuvių parapijai šioje miesto dalyje. Patarė seniesiems lietuviams priklausyti prie Šv. Kazimiero ir Šv. Jurgio parapijų; gi jauniesiems, čia augusiems lietuviams pažadėjo jauną lietuvį kunigą prie Assumption bažnyčios. Bet mes lietuviai, tuo patarimu J. Eminencijos nepasitenkinom. Darėm dar stipresnį prašymą naujai lietuvių parapijai. Tai nepoilgo J.E. Kardinolas išklausė lietuvių prašymą, nes atsiuntė lietuvį kun. J. Čepukaitį. Tuomet šios kolonijos lietuviai katalikai buvo labai patenkinti. Susiorganizavo šv. Andriejaus lietuvių parapija. Prasidėjo lietuviška katalikiška intensyvi bažnyčios statymo darbuotė.

Dabar ačių Dievui, turim gražią bažnyčią, mokyklą, koplyčią, seseris mokytojas, tą patį gerb. kleboną ir du jaunus darbščius vikarus. Dar reikia pasidžiaugti kad parapijos skola pradėjo sparčiai nykti," – sako Ign. Misiūnas. (Parapijos komisijos narys ieškant bažnyčiai ir mokyklai tinkamos vietos nupirkti-V.V.)

"25 metai atgal šioje Philadelphijos dalyje miesto buvo labai reikalinga lietuvių katalikų parapija, nes čia gyveno apsčiai lietuvių. Tvėrimo darbas trečios lietuvių parapijos Phila. buvo sunkus, nes tam buvo dėl kai kurių išrokavimų priešingi J.E. Kardinolas ir a.a. kun. J. Kaulakis ir vietinis airių parapijos klebonas. Visvien nenusiminta, nenustota dirbus. Su pagelba gerų patarėjų kliūtys tapo nugalėtos. Šiuo sykiu J.E. Kardinolas išklausė lietuvių prašymo ir atsiuntė pas mus jauną lietuvį kun. J. Čepukaitį." sako Jonas Klevas (Mokyklos statymo komiteto pirmininkas- V.V.)

Pirmieji keleri metai

Filadelfijos lietuvių šv. Andriejaus parapija, trečioji šiame mieste, buvo įkurta 1924 m. vasario mėn. 11 d. Tos dienos data kun. Juozas J. Čepukaitis (Rev. Joseph G. Chipakitis) buvo paskirtas Filadelfijos arkivyskupo, kardinolo D. Dougherty, naujos parapijos klebonu.[7] "Gaila man buvo apleisti senąją vietą, ypatingai kada reikėjo pirmas pamaldas, 17 d. vasario, ne bažnyčioje, bet tabaku dvokiančioje svetainėje laikyti."[7] "rašo pirmasis klebonas, kun. J. Čepukaitis. 'Senoji vieta' buvo šv. Kazimiero lietuvių parapija Filadelfijoje (324 Wharton St.), o 'tabaku dvokianti svetainė' tai Machinist Temple

didžioji salė (13 ir Spring Garden gatvių sankryža). Čia šv. Mišias atnašavo kiekvieną sekmadienį ir šventadienį iki 1925 metų Verbų sekmadienio.[8] "Nekoks jausmas buvo klebono kada reikėjo apleisti šv. Kazimiero parapiją ir pradėti naują parapiją; nebuvo nei klebonijos, nei bažnyčios, tik vardas parapijos parašytas and popieriaus. Reikėjo vietos pamaldoms laikyti, reikėjo jieškoti kur apsigyventi."[8] Laikinai klebonijai buvo išnuomota parapijiečio namo dalis (1123 Wallace gatvėje).

Beveik pačiame Filadalfijos miesto centre reikėjo už prieinamą kainą 'ieškoti vietos.' Šiam tikslui iširinktą komisiją sudarė: kun. J.J. Čepukaitis, Vincas Dapšis, Ignacas Misiūnas, Antanas Gudonis, Leonas Ranionis ir Jonas Laumakis (visi šiuo metu yra mirę V.V.) Ši komisija greitai nupirko penkis namus už $52,500 (šeštame bloke į šiaurę nuo Market ir antrame bloke į rytus nuo Broad gatvių). Namai buvo pastatyti ant 135x85 pėdų žemės ploto. "Tiek žemės nupirkti už tokią kainą retai kada galima gauti.[8]

Šiandien mums raginančiai skamba parapijos narių nutarimas, tarsi vysk. M. Valančiaus įtaigotas: "Atpirkus žemę buvo sušauktas susirinkimas pabaigoj gegužio mėnesio tarti apie mokyklų arba bažnyčios statymą. Paaiškėjo iš susirinkimo kad visi parapijonai gerai suprato reikalingumą lietuviškos mokyklos ir vietoje jieškoti sau garbės ir patogumų pašventė tą laikinai dėl savo vaikelių naudos ir gerovės ir nutarė pirmiausiai statyti mokyklą."[7] Tame pačiame susirinkime buvo išrinktas susirinkimo pirmininkas Jonas Klevas (miręs-V.V.), kuris turėjo rūpintis ir mokyklai reikalingos paskolos dydžio nustatymu. Patys parapiečiai be jokių pašalinių raginimų ir klebono įtakos nusprendė mokyklai ieškoti iki $100,000 paskolos. Tuojau pat iš trijų pristatytų architektų arkidiocezija parinko vieną sudaryti planams. Paruoštus planus peržiūrėjo naujo parapiečlų susirinkimo išrinkta komisija (kun. J.J. Čepukaitis, Pranciškaus Freitikas, Vincas Dapšis, Antanas Staniškis ir Jonas Ramašauckas[7]), patvirtino diocezija, pagaliau buvo kreiptasi į šešias statybos firmas, varžytinių keliu ieškant pigiausios statybos kainos. Laimėjo Farrel Roth Contruction firma, už $50,500 sutikusi baigti visą mokyklą iš lauko pusės. Už pirmo aukšto įrengimą ji paėmė $4,200, be elektros, šildymo ir kanalizacijos darbų. Architektui nuo šių sumų sumokėta 4%. Už šilumos įvedimą į anksčiau pirktus penkis namus ir į naują statomą mokyklą kitai firmai sumokėta $11,500. Rūsio cementavimo ir mokyklos kiemo cementavimo darbai kainavo $2,480 (trečia firma). Taigi su sienomis, pirmu aukštu (kitur buvo tik balkiai sudėti) susidarė $70,851.54.

Mokyklos statyba pradėta 1924 m. rugsėjo mėn. 9 d., kertinis akmuo pašventintas 1924 m. lapkričio mėn. 16 d., pirmosios pamaldos mokyklos patalpose rengtoje koplyčioje atlaikytos 1925 m. kovo mėn. 29 d., Verbų sekmadienį. "Kada pirmas

pamaldas naujoje pastatoje atlaikė, senesni lietuviai džiaugėsi lietuviška mokykla, prie jos apsigyveno ir vaikus savo siuntė į savąją lietuviškąją mokyklą."[8] "Nors vargas buvo žmonėms stovėti, nes nebuvo kėdžių, vienok džiaugėsi visi kad pirmu kart, ko ne vienas manė niekados nesusilauks, kad dalyvaus pamaldose savo name, lietuviškos North Sidės parapijos."[7]

1925 m. gegužės mėn. 24 d. parapijos susirinkimas nutarė baigti antrą ir trečią mokyklos aukštus, ruošiantis rudenį atidaryti mokyklą. Mažiausia statybininkų pasiūlyta kaina už darbą buvo $24,000. Taupant pinigus, susirinkimas nutarė šį uždavinį pats pasiimti: pirkti medžiagą, samdyti darbininkus, ir t.t. "Nors visi suprato kad užduotis buvo labai sunki ir didelė, vienok klebonas apsiėmė tą darbą vesti ir užbaigė darbą, ačiū pagelbai kelių parapijonų, už $8,131.58 tuo būdu sutaupydamas parapijai $15,868.42. Teisybė, dar neužbaigta 'fire tower', tai yra antrieji laiptai nuo trečio aukšto iki sklepui, bet tas darbas kainuos nedaugiaus kaip šešis šimtus dolerių."[7]

Mokykla buvo pašventinta 1925 m. rugsėjo 6 d., sekmadienį. Mišias atnašavo ir šventinimo apeigas atliko prelatas P. Masson. Pamokslą turėjo sakyti kun. Antanas Šmulkštys, Lietuvos Seimo narys.[9] Tačiau jo vietoje kalbėjo kun. C. Klevinskas. [10] "Prieš pašventinimą, pavieniai ir draugystės in corpore prie puikios muzikos Liet. Beno atliko neilgoką, tvarkingą maršavimą... Žmonių laike pašventinimo buvo gan daug; vienok ne tiek, kiek rašantįs šiuos žodžius, mane, kad bus; matyt daugelis pabugo lietaus, kuris iš ryto buvo pradėjęs linoti....Dabar gi, kad tik biskį būčiau pamiršęs-ponią Ona Garbužienė, panelės Paulina Staniškiutė, Anelė Staniškiutė, Julė Laumakiutė, Ona Ranonaitė ir dar viena, kurios vardo man neteko sužinoti, pardavinėjo atminties ženkliukus su paveikslu šv. Andriejaus ir Lietuvos vėliava."[10]

Pirmaisiais mokslo metais mokykloje dirbo dvi vienuolės mokytojos, antraisiais jau trečioji prisidėjo. Be to, buvo pasamdytos trys pasaulietės mokytojos. Baigiant trečiuosius parapijos gyvavimo metus (antruosius nuo mokyklos įsteigimo), viso buvo 258 mokiniai. "Teisybė, apielinkės katalikiškos mokyklos, kuriose lietuviai leido savo vaikelius, turėjo vienuoles ir lietuviai buvo pripratę prie to todėl negali tinkamai įvertinti šito parapijos pluso."[7]

Atidarius mokyklą, spalio mėnesyje sudarytas skolos mokėjimo komitetas: kun. J.J. Čepukaitis, Pr. Gaidemavičius, Jokūbas Lekšas, Adolfas Stankus ir Vincas Dapšis. "Buvo suruošta dvejos loterijos, du baliai, du karnivalai arba bazarai, du išvažiavimai, keturi mokyklos vaikų koncertai ir du vajai parapijos fondui. Iš to pasidarbavimo

parapijos nuosavybė, kuri iki 1 d. sausio, 1927, siekė $159,668.54, apart apmokėjamo nuošimčių ir ekspensų, buvo išmokėta $35,668.54. Taip kad dabartinė skola yra $115,000."[7]

Baigiant trečiuosius parapijos gyvavimo metus, štai kokių aukų buvo laukiama iš parapijiečių:[7] metinis mokestis, $7.00; parapijos lankymo, $5.00; anglių, $5.00; Kalėdų, $5.00; Velykų, $5.00; nors po 50 centų kas savaitę. Viso susidaro $53.00 į metus, ir šią auką atidavęs buvo laikomas pilnai užsimokėjusiu parapijiečiu. Smulkiai paruoštoje apyskaitoje už kiekvienus metus[7] matomos visos parapijos pajamos ir išlaidos. Naujos parapijos aukotojų sarašą sudaro 232 pavardės. Didžiausia suma yra $500 (kun J.J. Čepukaičio), daugiausia aukotojų po $100 ir $50. Tada eina aukotojų sarašai daiktais (monstrancija, klausyklos, ir t.t.), vargonams, mokyklos suolams. Prisimenant tuolaikinę dolerio vertę, sumos yra įspūdingos.

Šalia mokyklos ir choro po trijų metų prie parapijos jau veikė šios draugijos: Apaštalystės maldos, šv. Jono Burkmono, Nekalto prasidėjimo, šv. Andriejaus ir Draugystė šv. Elenos.[7]

Bažnyčios įsigijimas

Mokyklą pastatė (ir visi jos skyriai pradėjo dirbti), vos praėjus 18 mėn. nuo 'parapijos parašytos ant popieriaus.' Klebono ir parapjiečių pastangos ją užbaigti savomis jėgomis (pirko medžiagą, samdė darbininkus, patys laisvalakiais dirbo) ir tuo būdu per keturis mėnesius parapijai sutaupyti arti $16,000 nebuvo lengvos. Kun. J.J. Čepukaičio kruopščiai paruoštos pirmos apyskaitos rodo jo tvarkingumą. Per pirmus trejus metus parapija turėjo $79,902.52 pajamų, taigi nariai buvo nešykštūs. Palyginus visus aukotojų sąrašus, šeimų ir vienungių turėjo būti apie 387. Tuo būdu susidaro $74 kiekvieno metinės aukos vidurkis, žymiai didesnis, kaip klebono prašyta ($53).

Užbaigus mokyklą ir turint dar $115,000 skolos, reikėjo atsikvėpti ir palaukti su bažnyčios statymu. Šis laukimas atvedė prie ekonominės krizės, tada užvaldžiusios šį kraštą. Matyt, parapijai lengva nebuvo, nes, jokių statybų nevykdant, jos skola nemažėjo, bet kilo. (1940 m. ji siekė jau $120,493.83). Šventinant mokyklą, buvo pardavinėjami ženkliukai su Lietuvos vėliava, bet parapijos kūrėjų ir jos narių entuziazmas vėliau, tur būt atslūgo, nes".....antroji karta apsivedę pradėjo ieškoti namų naujesnėse dalyse miesto ir dauguma jų pradėjo išsikelti. Klebonas matydamas kad lietuviai išsikrausto, o į jų vietas įsikrausto juodukai, nematė reikalo statyti bažnyčią toje apylinkėje (šalia mokyklos-V.V.). Vasario mėnesyje 1942 m. pasitaikė gera proga nupirkti didelę bažnyčią ir salę ant 19tos ir Wallace Sts. Klebonas išrūpino leidimą nuo Kardinolo ir tą patį mėnesį nupirko. Pirmos pamaldos naujoj Bažnyčioj buvo atlaikytos Didžiame Ketverge

1942 m., o 1946 m. taip pat vasario mėnesį buvo nupirktas namas šalia bažnyčios dėl klebonijos. Tais pačiais metais vasario 14 d. klebonas persikėlė į naują kleboniją."[8]

Parapijos narių krikimas į naujesnes miesto dalis dar nebūtinai turėjo reikšti parapijos silpnėjimą[1]. Ta antroji karta' buvo daug geriau išsimokslinusi už savo tėvus, tvirčiau įsikūrusi finansiniai, tad tolėlesnius atstumus nugalėti buvo nesunku. Savos tautinės parapijos bruožai visada galėjo juos atpalaiduoti nuo priverstino vaikų dalyvavimo sekmadienių mišiose tose amerikiečių parapijose, kuriose šie vaikai lankė mokyklas. Be to, parapijos klebonas, kun. J. Čepukaitis, savo veikloje tautiškumo nevengė, tad negalima jam primesti rūpesčio stokos. Tai rodo jo ryžtas, lietuvišką mokyklą statant pirm bažnyčios ir klebonijos, Vasario 16 minėjimų rengimas, vos parapijai įsikūrus, dar išnuomotoje salėje. ("Vakare, 16-tą vasario, Machinist Temple svetainė prisipildė pilna žmonių, taip sakant, iki kraštų;...Antanas Užmeckas, apvaikščiojimo vedėjas, paprašė gerb. kun. Juozą Čepukaitį , šv. Andriejaus parapijos kleboną, kur tai ir buvo suruošta šį mūsų brangi tautinė šventė, pakalbėti. Ir jis, nors yra kalboj fregmatikas, bet taip gražiai apie mūsų močiutę Lietuvą pakalbėjo, kad tuliems net išspaudė ašaras ant skruostų...."[11]. Kun. Čepukaitis buvo "uolus užtarėjas Lietuvos Vyčių organizacijos."[12] 1941 m. įsijungė į Lietuvai Gelbėti Fondą,[13] parapijos salėje tuo tikslu šaukė susirinkimą. Pagrindinėmis priežąstimis laikytini jaunesniosios kartos tolėjimas nuo savo tėvų (visai panašus į St. Ylos nupieštą kilmingojo ir liaudies įšsiskyrimą [1]) ir stoka į vysk. M. Valančių panašios asmenybės, sugebančios šį procesą sulaikyti. Padėtis nepasikeitusi iki dabar, - retas jaunesnis žmogus, ypač daugiau prasilavinęs bei praturtėjęs, lietuviškai parapijai JAV jaučia bet kokių įsipareigojimų; nėra asmens ar asmenų, mokančių kalbėti ir dirbti vysk. M. Valančiaus būdu.

Taigi šv. Andriejaus parapija iki 1942 m. liko be bažnyčios, pasitenkindama mokyklos patalpose įrengta koplyčia (1123 Lemon garvėje). Nors 1940 m. dar turėjo $120,493.83 skolos, 1941 m. rugsėjo 22 d. klebonas jau gavo arkidiocezijos sutikimą pirkti episkopalų šv. Matthias bažnyčią ir parapijos pastatą (19 ir Wallace gatvių sankryžoje) už $15,000. Tačiau dokumente sakoma: "His Eminence grants permission for you to purchase the above-mentioned property provided you first collect all the money necessary for the purchase, namely, $15,000. It is understood that you may not borrow any money whatsoever in connection with this transaction."[14] Įdomu, kad oficialus nuosavybės įkainavimas buvo $53,700.[15]

Laukiant parapijos 25 metų jubiliejaus, klebonas ryžosi surinkti $25,000 skolai sumažinti. "Skolos atmokėjimas yra tai geriausia dovana, kuri gali būti parapijai įteikta,...Todėl kiekvienas lietuvis, kuris myli savo tautą ir džiaugiasi savo tautos

įstaigomis, stengiasi ko daugiausiai aukoti per šį jubiliejinį vajų",[16] rašė kun. J.J. Čepukaitis savo parapijos nariams 1949 m. kovo mėn. 23 d. Tačiau iki tos dienos buvo surinkta vos $6,777.81, nors jubiliejus buvo atšvęstas jau 1949 m. vasario mėn. 20 d.[17] (Įdomu, kad, kiek galima spręsti iš iškilmių aprašymo, nedalyvavo joks arkidiocezijos atstovas.)

Nors vajus tęsėsi visus metus, tačiau $25,000 tikslas nebuvo pasiektas. Be to 1952 m. bažnyčioje kilo gaisras. Gal padėjo gauti draudos nuostolių atlyginimai, nes 1953 m. buvo baigta mokėti visa skola. Rodosi, atėjo laikas atsikvėpti, bet 1956 m. perkūnas nutrenkė bažnyčios bokštą. Jis buvo aptaisytas, tačiau savo pirminės didybės nepasiekė dėl naujųjų miesto nuostatų, ribojančių bokštų aukštį. 1957 m. vasario mėn. 7 d. laišku arkivyskupija leido klebonui nupirkti antrą dabartinės klebonijos dalį ("...the property at 1915 Wallace Street for a cost of four thousand dollars. His Excellency has also granted permission for you to spend twenty-five hundred dollars in the renovation of this property."[18])

Parapijiečių skaičius nyko greičiau, kaip tikėtasi. Stingant mokinių, 1960 m. buvo uždaryta mokykla dėl kurios tiek stengėsi klebonas ir parapijiečiai. 1963 m. lapkričio mėn. 12 d. arkidiocezijos leidimu uždaryta ir mokyklos patalpose dar veikusi koplyčia. ("...in view of the absence of any great need for services and the vandalism that had occurred."[19]) Baigdamas savo septyniasdešimt pirmuosius metus, 1966 m. lapkričio mėn. 11 d. mirė parapijos įkūrėjas ir jos pirmasis klebonas, kun. J.J. Čepukaitis. 1966 m. gruodžio mėn. 6 d. klebonu buvo paskirtas kun. Jurgis Degutis. Už metų (1967) parapijiečių darbu atremontuota parapijos salė, o 1971 m. talkos būdu joje įdėtos naujos grindys. Pirminė parapijos nuosavybė (Lemon ir Wallace gatvių sankryžoje) 1970 m. buvo arkidiocezijos paimta. Šiuo metu visa parapijos nuosavybė koncentruojasi 19 ir Wallace gatvių sankryžoje, neapsunkinta jokių skolų.

Šv. Andriejaus parapija ir Filadelfijos lietuvių gyvenimas

Vos pradėjus šv. Andriejaus parapijai gyvuoti, buvo rengiami Vasario 16 minėjimai, vyko kai kurie suvažiavimai. Vėliau, šioje miesto dalyje pasikeitus gyventojų sąstatui, kuriam laikui liko tik bažnytinės draugijos. Po II pasaulinio karo į Filadelfiją atvykus naujiems lietuviams imigrantams, jau nuo 1950 m. spalio mėn. 28 d. čia veikė Laisvasis lituanistikos institutas šeštadienių popiečiais, skirtas studentams ir suaugusiems, o sekmadieniais, po sumos, parapijos salėje pasitaikydavo ir platesnio pobūdžio paskaitų. Pagaliau šv. Andriejaus mokyklos patalpose (parapijinė mokykla buvo uždaryta 1960 m.) 1961 metų rudenį savo mokslo metus pradėjo lituanistinė mokykla, anksčiau dirbusi šv.

Kazimiero lietuvių parapijoje ir Filadelfijos miesto viešoje mokykloje. Tuolaikinės vedėjos, G. Maciūnienės, tvirtinimu, "lituanistinei mokyklai atsikelti į šv. Andriejaus parapijos patalpas kleb. kun. Čepukaitis leido iš karto." Tačiau klebonas pradėjo rūpintis mokyklon atvykstančių vaikų saugumu (apie mokyklos patalpas jau niekas iš lietuvių negyveno) ir pasiūlė po metų darbą tęsti parapijos salėje, lėšomis prisidėjęs prie klasių įruošimo.

Nuo dabar, nors pradžioje labai lėtai, Filadelfijos lietuvių gyvenimas ėmė slinkti šv. Andriejaus parapijos kryptimi. Paaiškėjo ir kun. Čepukaičio uždaroka asmenybė, kurioje ryškiai buvo matyti meilė lietuvių kalbai ir kitoms tautinėms žymėms. Nors kai kurie jo vikarai lituanistinės mokyklos darbui nebuvo pilnai palankūs, jis, parapijos šeimininkas, savo autoritetu juos apramindavo ir, rodydamas mokyklai didelį dėmesį, ne tik davė laisvę, bet jai padėjo. Todėl salėje dažnėjo renginiai, bažnyčioje pagausėjo žmonių. 1962 m. laikotarpy parapijos nariais tapo nemaža Delran ir Riverside (New Jersey) gyvenančių lietuvių. Vėliau įsijungė iš čia ir iš Filadelfijos priemiesčių kiti vėliausios imigrantų bangos nariai.

Bažnyčios visuotiniam (Vatikano antrajam) susirinkimui leidus liturgijoje naudoti tikinčiųjų gimtąsias kalbas, šv. Andriejaus bažnyčioje lietuvių kalba mišiose buvo įvesta labai anksti. Tai viena iš pačių pirmųjų bažnyčių, kurioje buvo pasauliečiui patikėta lietuviškai skaityti žodžio liturgiją.

1965 m. prodžioje, ruošiantis rekolekcijoms, Filadelfijos ateitininkų (sendraugių) valdyba parašė kun. J. Čepukaičiui laišką,[21] primindama apie lietuvių kalbos galimybes mišiose. (Tada kleboną jau kankino egzema. Žiemos oras ją labai paaštrindavo, todėl šaltesniu metų laiku jis dažnai nuvažiuodavo į Floridą ją apraminti). Kun. Čepukaitis kreipėsi į kardinolą Krol. Rekolekcijas vesti atvykus tėvui jėzuitui Gediminui Kijauskui, nebuvo dar aišku, ar kardinolo sutikimas buvo gautas. Tėv. Kijauskas, telefonu paskambinęs į Floridą, gavo kun. Čepukaičio atsakymą: "Jei amerikiečiai gali naudoti anglų kalbą, mes galime lietuvių." Kun. Kijauskas per dvi dienas truputį paruošė rekolekcijų lankytojus atsakinėti ir 1965. III. 14 d. mišiose, kurias pats laikė, buvo panaudota lietuvių kalba. Pirmasis lektorius – prof. Alfonsas Jurskis (miręs-V.V.). Nuo tada kiekvieną sekmadienį šv. Andriejaus bažnyčioje 10 val. 30 min. atnašaujamose mišiose visos apeigos atliekamos vien lietuviškai. (Tris su puse metų Žodžio liturgiją skaitančiųjų tvarkaraštį sudarinėjo prof. A. Salys).

Šis įvykis vėl padidino Filadelfijos lietuvių veiklos koncentravimąsi prie šv. Andriejaus parapijos. Antrasis svarbus faktas buvo Vilties (tada Filadelfijos lietuvių mišraus) choro giedojimas mišiose, pradėtas 1966 metų rudenį.

Choro repertuarą ankščiau sudarė vien tik pasaulietiško turinio kompozicijos, nors retoms iškilmingoms progoms buvo pramokstama ir viena kita bažnytinė giesmė. Klebonas kun. Čepukaitis, chorą išgirdęs Vasario 16 minėjimo sumos metu, pasiteiravo, ar šis vienetas nesutiktų giedoti kiekvieną sekmadienį, jo repeticijoms pažadėdamas patalpas klebonijoje. Pokalbis buvo sekmingas.

Nelauktai, baigęs atnašauti mišias ir vos spėjęs žengti zakristijon, 1966. XI. 11 d. mirė pirmasis klebonas, kun. J. Čepukaitis. Be abejo, atsirado būkštavimų dėl padėties. Tačiau rūpesčiai greitai išnyko. Kun.J. Degutį naują kleboną (nuo 1966.XII. 6), švelnų ir kuklų žmogų, parapiečiai spėjo pažinti per kelis sekmadienius. Jam tęsiant kun. J. Čepukaičio darbą, parapija ir jos nariai artėjo, be sulėtėjimo. Durys kasdien vėrėsi platyn. 1967 m. talkos būdu, vadovaujant ir su pasišventimu dirbant Jonui Skladaičiui (miręs-V.V.) buvo atremontuota parapijos salė. 1969 VIII. 3 vikarauti atvyko kun. K. Sakalauskas, baigęs šv. Kazimiero kolegiją Romoje. Klebonui atsirado didelė parama, darban įsijungus pajėgiausio amžiaus kunigui. Palengvėjo pastoracija ir administravimas. Bažnyčia, salė ir klebonija tapo kiekvieno lietuvio namais.

Sekmadieniais Vilties choro nariai, po sumos atsigavę iš anksto jiems paruošta kava, rinkosi į du klebonijos kambarius, repeticijoms, vėliau didžiojoje svetainėje vyrų ir moterų balsai jungėsi mišriam giedojimui. Klebono asmeniniam kambary vyresniųjų choristų vaikai, laukdami tėvų žaidė ar stebėjo TV ekraną. Pačių jauniausių choro narių tėvai lūkuriavo sėdinėdami, šeimininkės pavaišinami kepinėliais, o kartais ir suteptiniais. Dažnai tuo pačiu metu vyko kokios nors valdybėlės posėdis, pasitarimas. Kunigams klebonijoje liko kampeliai, paskendę repeticijos ir pokalbių mišriam triukšme. Klebonas, ieškodamas ramybės, gal net išeidavęs kieman, prigrūstam lietuvių automobilių, apsuptan vargingos aplinkos spalvotos odos vaikų. Didesnė pusė Filadelfijos lietuvių renginių, kuriems pakako vietos, telkėsi parapijos salėje. Šventės, jubiliejai, iškilmės atžymimos mišiomis vyko išskirtinai šv. Andriejaus bažnyčioje. Parapijos patalpose daug kartų posėdžiavo JAV LB krašto valdyba. Čia yra BALF'o skyriaus centras.

Ši maloni padėtis todėl susidarė, kad pirmajam klebonui, kun. Čepukaičiui, nuoširdžiam lietuviui, pradėjus ją palaikyti, dar ryškiau buvo tęsiama kuklaus, paprasto žmogaus, klebono, kun. J. Degučio, kuriam ne kartą rytais teko ir kiemą apsišlavinėti. Čia vikaravo darbštus ir pakantus kun. K. Sakalauskas. Čia šeimininkavo lietuvaitė Emilija

Plavičiūtė, 1949 m. atvykusi Iš DP stovyklos, tvarkinga, sumani, klebonijai per 40 darbo metų atidavusi nemažą savo sveikatos dalį.

Vėliausias 25 metų laikotarpis

(Pastaba: 1974 -1994 m. laikotarpio medžiagą paruošė Teresė Gečienė)

Klebonui J. Degučiui sulaukus pensijos amžiaus ir pradėjus negaluoti, jis, tapęs klebonu emeritu, liko gyventi šv. Andriejaus parapijos klebonijoje, o 1985 m. klebono pareigoms buvo paskirtas kun. Kajetonas Sakalauskas, tuolaikinis parapijos vikaras. Naujas klebonas tęsė lietuviškas tradicijas, rėmė V. Krėvės lituanistinę mokyklą ir kitas lietuviškas organizacijas. Ypatingai daug laiko, kaip ir anksčiau, pašventė lankydamas ligonius ir senelius, nepajėgiančius atvažiuoti į bažnyčią. Tačiau laikas ir amžius darė savo. Mokinių skaičius lituanistinėje mokykloje mažėjo, jaunos ir vidurinės kartos šeimos kraustėsi toliau už miesto. Šlubuojant kleb. emerito Degučio sveikatai, taip pat negaluojant kleb. K. Sakalauskui, parapiečiai nedrįso trukdyti klebonijos ramybės. Todėl anksčiau buvęs aktyvumas klebonijoje aptilo.

Arkivyskupija, atidžiai sekusi mažų parapijų stovį, stengėsi kelias parapijas jungti į vieną. Kai 1991 m. rugsėjo mėnesį susirinkome padėkoti Aukščiausiam už atgautą Lietuvos nepriklausomybę, kun. K. Sakalauskas pranešė, kad dėl blogos sveikatos jis yra padavęs arkivyskupijai prašymą, kad jį atleistų iš klebono pareigų. Tą pačią savaitę arkivyskupijos nurodymu kleb. K. Sakalauskas sušaukė parapijos organizacijų ir aktyvesnių narių susirinkimą, kuriame taip pat dalyvavo arkivyskupijos atstovai - gen. vikaras prel. Thomas Hilferty ir pasaulietis administratorius dr. Miller. Arkivyskupija, remdamasi parapijos statistika (žmonių skaičius, finansinės metinės pajamos, nekreipiant dėmesio į parapijos santaupas banke), buvo pasiruošusi uždaryti parapiją, likusią be lietuvio kunigo.

Lemtingo susirinkimo dalyviams, ypatingai jaunų šeimų atstovei Renatai Kučienei, pavyko įtikinti prel. Hilferty, kad šv. Andriejaus parapija yra etninė, tuo būdu neeilinė, kad gyva ir labai reikalinga lietuvių bendruomenei visame Delaware slėnyje. Prel. Hilferty pavedė R. Kučienei sudaryti pokalbiams su arkivyskupija " parapijos gelbėjimo" komitetą. Jin įėjo visų kartų ir įvairių profesijų asmenys: Algis Danta (miręs), Algimantas Gečys, Roma Krušinskienė. adv. Ann Marie Wallash-Levin, Eleanor Piotrowski, Genovaitė Roman-Romanauskienė, Algis Šalčiūnas ir adv. Jonas Zerr. Komitetui vadovavo Renata Kučienė. Kleb. Sakalauskui nesipriešinant, visų parapiečių susirinkime, kuriam pirmininkavo A. Gečys, buvo sukurti dar du komitetai: parapijos

reikalų ir finansų. Pirmąjį komitetą sudarė: Jonas Puodžiūnas (pirm.), Vincent Thompson ir Vytautas Sušinskas (abu vicepirm.), Eleanor Piotrowski, Gabrielius Mironas, Ievutė Kazakauskienė, Renata Kučienė, Marytė, Sušinskienė, Angelė Puodžiūnienė, Viktoras Balten, Gema Kreivėnaitė, Jonas Stelmokas (miręs). Finansų komitetą sudarė: Walter Mameniškis (pirm.), Juozas Majauskas, Laima Tvarkūnaitė, dr. Kazys Gudėnas (miręs) ir Kęstutis Pliuškonis.

Didžiausias rūpestis buvo neturėjimas lietuvio kunigo. Kurį laiką sekmadieniais šv. Mišias pasikeisdami atnašaudavo prel. Hilferty, kun. Kazimieras Stewart ir tėv. Timotiejus Burkauskas, O.S.P. Taip pat rūpėjo tuščia klebonija ir parapijos pastatai be apsaugos, nes pasitraukus kleb. Sakalauskui, privačiai gyventi išėjo kleb. em. J. Degutis ir jį slaugyti parapijos šeimininkė Emilija Plavičiūtė.

Prel. Hilferty, matydamas parapiečių ryžtą, solidarumą, veiklumą ir gausesnį dalyvavimą sekmadienio šv. Mišiose, rekomendavo kardinolui Bevilacqua parapijos neuždaryti. Tėvams pauliečiams davus leidimą, jų vienuolis tėvas Timotiejus Burkauskas buvo pakviestas šv. Andriejaus parapijos administratorium. 1992.V.5d parapijoje vyko šventė su šv. Mišiomis ir banketu parapijos salėje. Dalyvavo ir prel. Thomas Hilferty. Jam buvo įteiktas lietuviškas kryžius. Savo žodyje, jis pajuokavo, - kardinolas ateityje jam neleisiąs tvarkyti parapijų uždarymo, nes jis padėjęs šv. Andriejaus parapiją atgaivinti.[29]

Per trumpą metą, dirbdamas labai sunkiomis sąlygomis, savo laiką dalinant tarp parapijos ir vienuolyno (Doylestown, PA) tėvas Burkauskas su parapijos komitetu atremontavo kleboniją, aptvarkė bažnyčią, įvedė gerą garso sistemą ir pagyvino parapijiečių dalyvavimą parapijos gyvenime. Artėjant 70 metų parapijos gyvenimo sukakčiai, jis įgyvendino savo svajonę - parapijos šventoriuje pastatė lietuvišką, Lietuvoje liaudies meninko sukurtą kryžių. Broniui Krokiui tarpininkaujant, kryžių padarė Algirdas Liepinaitis Lietuvoje, o jo įtvirtinimui šventoriuje vadovavo prof. Petras Vaškys. Kryžius dedikuotas parapijos jubiliejaus minėjimo dieną, 1994.IX.25d. su įrašu: "Šis lietuviškas kryžius yra padėka Aukščiausiajam už šv. Andriejaus parapijos 70 metų gyvavimą ir už naujai atgautą LietuvosNepriklausomybę".

Chorai

Pirmasis[7] (šv. Andriejaus parapijos) choras suorganizuotas jau 1924 m. kovo mėnesį (taigi, vos kelioms savaitėms praėjus nuo parapijos įkūrimo), nors dar neturėta nei chorvedžio nei vargoninko. Tačiau po mėnesio jam vadovauti ėmėsi Petras Staniškis,

Antano Staniškio, vieno parapijos kūrėjų, sūnus. Pirmą kartą choras choras giedojo 1924. V. 18, mišių metu, Machinist Temple salėje. Neturint patalpų, kurį laiką repetavo privačiuose namuose (Jono Laumakio, Leono Ranionio, klebonijos raštinėje). Bet jau 1925. II.14 pastatė pirmą vaidinimą, o 1925. IV.25 surengė bažnytinį koncertą, naujiems vargonams pritariant. Antrasis koncertas vyko 1925.X.17. 1925m. Kalėdose sugiedotos lietuviškos Bernelių mišios. Sekančiais (1926) metais vėl pastatyti du vaidinimai, išmoktos trejos mišios ir mišparai. "Šitą choro veikimą aprašau smulkmeniškai dėlto, kad jaunimą priraginus prie jo prisirašyti. Negana kad tokiu būdu jį bus galima išlaikyti nuo ištautėjimo, bet atneš naudą sau ir savo Tautai ir Bažnyčiai,"[7] rūpinosi kleb. kun. J. Čepukaitis 1926 metais. Tuo laiku chore jau buvo 34 nariai. Tačiau nutautėjimas bei krikimas vyko, choras po keliolikos metų susilpnėjo, ir su vargoninku, P. Staniškiu, laikėsi gal apie dešimt asmenų. 1951 m. rudenį [22] pagalbon atėjo muzikas Vytautas Matonis. Staniškis vargoninkavo, V. Matonis perėmė choro mokymą ir dirigavimą.Trumpam laikui dalyvių skaičius vėl pakilo iki arti keturiasdešimt. Tačiau 1952 m., apie Velykas, dėl asmeninių reikalų P. Staniškis iš parapijos išėjo. Pasirodę choristai, nustojo entuziazmo, iškriko, ir V. Matonis liko tik su keliais ištikimiausiais choro nariais, sąžiningai stengdamasis išlaikyti bažnyčioje giesmės tradiciją.

1966 m. rudenį šv. Andriejaus bažnyčion atėjo Filadelfijos lietuvių mišrus choras, pajėgus vienetas vadovaujamas Leono Kaulinio. Jam vargonais pritarė V. Matonis. Šis choras įvairiais vardais gyvavo jau nuo 1956. III. 23. Giesmę ir dainą laikydamas lietuviškosios kultūros apraiškomis, jis kekvieną sekmadienį (išskyrus vasaros atostogas) ir didžiųjų švenčių metu dalyvavo sumoje. 1967. XII. 9 iškilmingai pasivadino Vilties choro vardu. Dalyvių vidurkis buvo apie keturiasdešimt asmenų, kurių pusę sudarė universitetų studentai ir aukštesniųjų mokyklų mokiniai.

Vilties chorui vadovavo L. Kaulinis, bet atskirus balsus mokė V. Matonis, Anelė Kaulinytė, Silvija Stupelytė. Kaip solistai talkino V. Matonis, Ona Šalčiūnienė, Ona Pliuškonienė.

Vilties choras šalia pasaulietiškųjų kompozitorių, koncertų pirmiausia išmoko verstines Salve Ragina ir vėliau lietuviškas Broniaus Budriūno ir kun. Gedimino Šukio mišias. Vatikano radijo stoties transliacijoms į Lietuvą 1972 m. paruošė giesmių juostą, o už kelių mėnesių išleido ir tų pačių giesmių plokštelę. 1973 m. atspausta 'Oi, toli, toli....' plokštelė. Choras yra koncertavęs daugelyje lietuvių kolonijų, ir dalyvavęs visose Dainų šventėse, JAV LB ruoštose.

Susirgus ir mirus Leonui Kauliniui, choro gyvastingumas aplėtėjo. Vargonauti iki 1990 m. liko V. Matonis, o choristai palengva kriko. Svarbiausioms šventėms dalį jų suburdavo Vytautas Maciūnas. Po kelių repeticijų gaudavo stebėtinai gerų pasėkmių. Atsisakius V. Matoniui, atėjo Anelė Kaulinytė kuri iki dabar sekmadieniais vargonauja. Ji diriguoja ir keliems užsilikusiems choristams. Šventėms sudaroma didesnė grupė. Giedojimui daug gelbsti solistė Violeta Bendžiūtė, Michael Dura, o ypatingomis progomis prisideda ir sol. Ona Pliuškonienė.

Mokykla

Lietuviška mokykla buvo pirmasis kun. J. Čepukaičio ir parapijos kūrėjų tikslas. Todėl jos patalpų statyba baigta per 18 mėnesių nuo parapijos kūrimo. 1925 m. rudenį pradėjo veikti visi skyriai. Antraisiais mokslo metais dirbo jau trys vienuolės ir trys pasaulietės mokytojos. Mokinių buvo 258.[7]. Tačiau pasikeitė parapijos aplinkos gyventojų sąstatas. Lietuviai išsikėlė, jų vietas užpildė spalvotos odos amerikiečiai. Ne tik nyko mokiniai, bet didėjo vandalizmas. Šią svarbią instituciją teko visai uždaryti (1960), o patalpas perėmė arkidiocezija (1970).

Antrasis svarbus parapijos ryšys su švietimu - Laisvasis lituanistikos institutas.[24] Jis pradėjo veikti nuo 1950.X.28 šeštadienių popiečiais (3.5 val.) parapijinės mokyklos patalpose. Instituto kursas buvo skirtas universitetų lietuviams studentams ir suaugusiems. Institutui vadovavo prof. Alfred Senn; lektoriavo: L Dambriūnas, prof. A. Salys, prof J. Puzinas. prof. V. Krėvė, dr. V. Maciūnas, dr. A. Vasys ir dr. Marija Krasauskaitė. Kartais sekmadieniais (po sumos) instituto dėstytojai parapijos salėje suruošdavo platesnio pobūdžio paskaitas visuomenei. Tačiau ši institucija išsilaikė vos vienerius metus. Lankytojai mažėjo, likusieji taip pat nerodė didesnio susidomėjimo (uždarytas 1951.V. 19). Jau 1926 m. kun. J. Čepukaitis, rašydamas apie choro svarbą, rūpinosi sulaikyti nutautėjimą. Tačiau žalingas procesas vyko, nepristabdytas naujų imigrantų, - ir jų vaikai, net universitetų studentai, nesistengė pagilinti lituanistinių žinių,

Pagaliau 1961 m. rudenį[25] čia savo mokslo metus pradėjo Filadelfijos lietuvių lituanistinė mokykla. Įkurta 1949 metais, ji kurį laiką dirbo šv. Kazimiero parapijoje, bet dėl susiklosčiusių aplinkybių iš ten 1960 m. (apie Kalėdas) privalėjo trauktis. Pusmetį (nuo 1961.I.23) išbuvusi miesto viešosios mokyklos patalpose, prisiglaudė uždarytos šv. Andriejaus parapijos mokyklos patalpose. Tačiau čia jau siautė netvarkingų įpročių gyventojai. Blogo pavyzdžio pavojinga aplinka vaikams netiko. Kun J. Čepukaičiui pasiūlius, su jo finansine parama salėje (19 ir Wallace gatvių sankryža) buvo paruoštos

trys klasės, ir sekamtiems mokslo metams (1962 rudenį) persikelta. To laiku šiai institucijai, turinčiai 43 mokinius ir 5 mokytojus, vadovavo G. Maciūnienė. 1964 m. mokykla prisiėmė Vinco Krėvės vardą, o 1965 m. perėjo JAV LB Filadelfijos apylinkės žinion.

Nuo 1970-1971[26] mokslo metų pradžios prie buvusių aštuonių skyrių įsteigta aukštesnioji lituanistinė mokykla. (Pirmasis bandymas buvo 1961 m. suorganizavus aukštesniosios mokyklos pirmąją klasę, tačiau ji veikė vos pusantrų metų.) Pirmiesiems aštuoniems skyriams vadovavo Danutė Surdėnienė, ir juose dirbo septyni mokytojai su 48 mokiniais. Paskutinius keturis skyrius tvarkė Juozas Kananavičius (miręs-V.V.) padedamas dar trijų mokytojų. Administracijai renkamas vienas bendras tėvų komitetas.

Vinco Krėvės vardo Filadelfijos LB lituanistinė mokykla šv. Andriejaus parapijoje dirba jau 38 mokslo metus, naudodamasi septyniomis klasėmis. Per šį laikotarpį ji įsigijo knygynėlį ir daug kitų mokyklai naudingų priemonių. Dabartiniu metu pamokoms renkamasi sekmadieniais. Pertraukos metu mokiniai dalyvauja lietuviškose mišiose. Mokyklos vedėja yra Danutė Surdėnienė, o tėvų komitetui vadovauja Virgus Volertas.

Baigminės pastabos

Šv. Andriejaus parapijos paskutinių dviejų dešimtmečių istorija yra būdinga. Nors parapija stovi naujausio ir gražiausio Filadelfijos centro dalies pašonėje, pirminiai gyventojai buvo priversti išsikelti ir savo vietą užleisti vargingiausiai miesto visuomenei. Iš visų pusių apsupta spalvotųjų ši institucija pajėgė išsilaikyti klebonų dėmesio tautiniam gyvenimui dėka. Parapija liko, nors lietuvių šeimų jos artumoje beveik nėra. Bažnyčioje, salėje ir klebonijoje nepristigo vietos skirtingesnėms pažiūroms, seniems imigrantams, čia gimusiems lietuviams, atvykusiems prieš dvidešimt kelerius metus, atvykstantiems dabar ir ne vienam svetimtaučiui. Užteko laiko pamaldoms lietuvių ir anglų kalba. Ne kiekvieną sekmadienį (ir ne visi) toliau gyveną lietuviai čia suvažiuoja. Tačiau jaunų šeimų susirenka didesnė pusė. Tai nemažas parapijos užtikrinimas.

Parapija laukia naujų narių ir su atviromis širdimis bei rankomis sveikina vėliausius atvykėlius iš Lietuvos, apsilankymui ar nuolatiniam apsigyvenimui.

Vytautas Volertas

Bibliografija

1. Stasys Yla, "Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje"; Lietuviškos knygos klubo leidinys, Chicago, 1973
2. Dr. Antanas Kučas, "Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas Amerikoje"; LRKSA leidinys, Wilkes-Barre, Pa., 1956
3. Redakcinė kolegija, "Amerikos Lietuvių Katalikų Darbai"; Kunigų vienybės leidinys, 1943
4. Vladas Mingėla, "Kun. Antanas Milukas"; autoriaus leidinys, Detroit, 1962
5. Lietuvių Enciklopedija, XXI tomas; LEL, Boston, Mass.
6. Parapijos archyvo dokumentai, kun. J. Čepukaičio 1949 m. užrašyti pirmųjų parapijos kūrėjų prisiminimai
7. "Šv. Andriejaus Apaštalo Parapijos Trijų Metų Veikimo ir Finansų Ataskaita 1924-25-26 M."; Parapijos leidinys, Philadelphia, Pa.
8. '35th Anniversary of the Ordination to the Holy Priesthood of the Rev. Joseph G. Cepukaitis, Pastor of St. Andrew's Church, Philadelphia, Pa."; Parapijos leidinėlis, 1955
9. Standard Times, 5 September 1925, Philadelphia, Pa.
10. Tėvynės Balsas, 1925 m. rugsėjo mėn. 12 d., Philadelphia, Pa.
11. Tėvynės Balsas, 1925 m. vasario mėn. 21 d., Philadelphia, Pa.
12. Vytis (The Knight), 1929 m. kovo mėn., Nr. 6; Chicago, Ill.
13. Šv. Andriejaus parapijos archyvo dokumentas
14. Šv. Andriejaus parapijos archyvo dokumentas
15. Ledger, 16 December 1941, Phila., Pa.
16. Šv. Andriejaus parapijos archyvo dokumentas
17. Draugas, 1949 m. kovo mėn. 10 d., Chicago, Ill.
18. Šv. Andriejaus parapijos archyvo dokumentas
19. Šv. Andriejaus parapijos archyvo dokumentas
20. Lietuvių Enciklopedija, XXXVI tomas; LEL, 1969
21. Filadelfijos ateitininkų (sendraugių) archyvo dokumentas
22. Asmeniškai autoriaus gautos žinios
23. Vilties choro archyvas
24. Asmeniškai autoriaus gautos žinios
25. Vinco Krėvės vardo Filadelfijos LB šeštadieninės mokyklos archyvas
26. Asmeniškai autoriaus gautos žinios
27. Asmeniškai autoriaus gautos žinios
28. "Bridges", 1992 m. rugsejo numeris.

St. Andrew's parochial school graduating classes of 1932 and 1942. The parish school closed its doors in 1960. In the 1932 photo (fourth from left, seated), future Sister Nicola of Sisters of St. Casimir.

Šv. Andriejaus parapijos mokyklos abiturientai 1932 ir 1942 metais. Mokykla užbaigė savo egziztenciją 1961 metais.

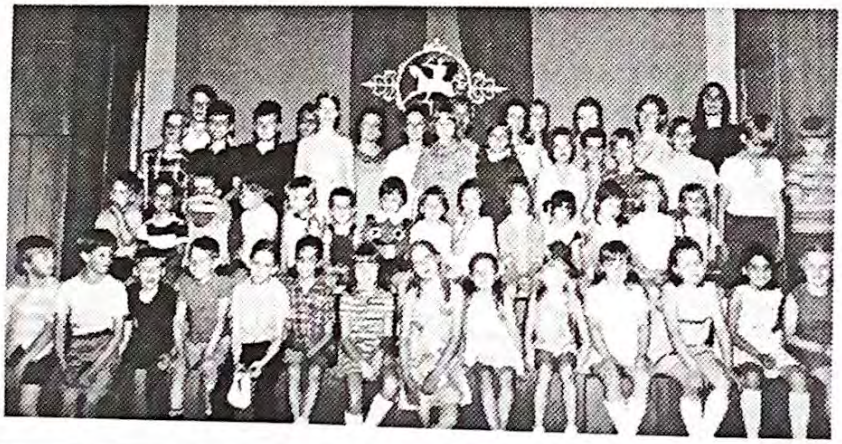

Lithuanian Saturday School (currently Lithuanian Sunday School) has been using St. Andrew's facilities continuously since 1961.

Vinco Krėvės lituanistinė mokykla nuo 1961 metų naudojasi parapijos patalpomis.

Parish Banquet to honor assistant pastor Rev. John J. Gibas in 1951 and parish social in 1994. We continue to be very much alive!

Parapijos subuvimai 1951 ir 1994 metais. Mes tebesame gyva parapija!

KUNIGAS PETRAS BURKAUSKAS

Švento Andriejaus lietuvių parapijos administratorius kunigas Petras Burkauskas gimė 1950 m. gegužės 1 d. Union City, CT, kur lietuviai imigrantai pradėjo kurtis 19-to šimtmečio pabaigoje. Jo senelis, atvykęs į Ameriką, 1901 metais susituokė su lietuvaite Waterburio lietuvių Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje. Tai buvo pirmoji Amerikos lietuvių generacijos Burkauskų šeima, susilaukusi septynių vaikų, tačiau trys ankstyvoje vaikystėje mirė. Iš likusių keturių net trys tapo profesionalūs golfininkai, o vienas iš jų labai plačiai pagarsėjo, laimėjęs "U.S. Open in 1931" čempiono titulą ir tuo labai pasitarnavo Amerikos lietuvio vardo populiarumui. Tačiau dažni bei džiaugsmingi šūkavimai "Billy Burke" sugundė ir visos šeimos pavardę Burkauskas pakeisti į Burke. Ir tik 1976 metais, jau būdamas kunigų seminarijoje, klierikas Petras Burke legaliai susigrąžino savo giminės senąją Burkausko pavardę.

Būsimasis kunigas Petras Burkauskas su savo broliu vaikystės metus praleido tėvų šeimoje senelės globoje. Tėvas buvo vedęs vietinę amerikietę, todėl namuose buvo kalbama angliškai. Jis ir dabar su malonumu prisimena gyvenusią antrame aukšte savo gerąją senelę, kuri jį mokė lietuviškai kalbėti. Jis taip pat prisimena gyvenusią antrame aukšte savo gerąją senelę, kuri jį mokė lietuviškai kalbėti. Savo pasikalbėjime, išspausdintame 1998 rugsėjo 17d. laidos "Draugo" dienraštyje, jis prisimena savo senelės lietuvišką pyktelėjimą: "išdykęs" vaikas ir "eik žemyn".

Baigęs aukštesnę mokyklą, Petras pradėjo studijuoti Sacred Heart universitete, Bridgeport, CT, bet pajutęs pašaukimą tarnauti Dievui, 1971 m. įstojo į Pauline Fathers vienuolyną, Doylestown, PA. Čia jam buvo suteiktas "Timotiejaus" vardas. Saint Fidelis Seminarijoje baigęs psichologijos kursą, teologijos studijas baigė Pholadelphijos arkivyskupijos St. Charles Borromeo seminarijoj ir Tėvų Paulinų administruojamoj 1979 m. balandžio 21 d. Our Lady of Czestochova šventovėje, Doylestown, PA, kardinolas John Krol įšventino į kunigus.

Nors Tėvų Paulinų vienuolyno istorijos pradžia yra Vengrijoje ir Lenkijoje, tačiau vienuolyne būdamas, jis pajuto stiprų dėmesį savo lietuviškai kilmei. Šio jausmo vedinas, kun. Petras nusprendė aplankyti savo senelių gimtinę, bolševikinės okupacijos kankinamą Lietuvą. Jaunas seminaristas 1976 metais pirmą kartą pakilo skrydžiui į Lenkiją aplankyti ten esančių giminių, o iš ten buvo pakviestas ir į Lietuvą pasimatyti su savo tėvo giminėmis. Galima įsivaizduoti jo nuotaiką, komunistinio siautulio lydimam, traukiniu važiuojant iš Varšuvos į Vilnių. Iš viso į Lietuvą jis keliavo septynis kartus.

Iš tų kelionių okupacijos metais pasiliko daug įvairių bei neužmirštamų įspūdžių. Jis su ypatinga pagarba mini kazimierietes vienuoles, okupacijoje veikusias pogrindyje ir rizikavusias persekiojimais bei kančiomis. Didelį įspūdį teikė jų drąsa ir meilė Bažnyčiai bei Tėvynei. Pogrindžio vienuolės lietuvaitės prašė jį melstis jų intencija. Savo pasikalbėjime, išspausdintame dienraštyje Drauge, jis pamini ir savo apsilankymą Vilniaus Aušros Vartų koplyčioje, kur jis, mąstydamas apie kunigystės šventinimus, savo kunigystę paaukojo Marijai. Tačiau niekados neįsivaizdavo, jog Dievo Motina nuves jį į Philadelphijos lietuvių katalikų bendriją.

Po įšventinimo į kunigus jis pasiliko Tėvų Paulinų vienuolyno sielovados veikloje. Neužmiršdamas savo pažadų vienuolėms Lietuvoje, pradėjo organizuoti Maldos dienas už Lietuvą, sutraukdamas tūkstančius plačios apylinkės lietuvių bei jiems artimų amerikiečių maldininkų. Pavyzdžiui, 1986 metais birželio 16 dieną, paminint 1941 metų trėmimus, dalyvavo per 3000 maldininkų. Ta proga kun. Burkausko paprašytas kardinolas John Krol Philadelphijos Arkivyskupijoje paskelbė maldos dieną už Lietuvą. Tas pat buvo įvykdyta 1988 ir 1991 metais. Tose maldos dienose dalyvavo lietuvių išeivių vyskupas P. Baltakis, O.F.M., Ukrainiečių arkivyskupas metropolitas Stephen Sulyk, o 1991 metais atvyko ir Lietuvos vyskupas Juozas Žemaitis. Čia reikia pastebėti, kad po pirmos maldų dienos kun. Burkauskas norėjo nuskristi į Lietuvą, bet kelionei vizos nebegavo. Taigi bolševikai jį nubaudė. Ir tik Lietuvai atgavus laisvę, jis vėl į Lietuvą keliavo net tris kart: 1990, 1993 ir 1997 metais. Ilgiausiai jis viešėjo 1993 metais ir galėjo plačiau pavažinėti po savo senelių Tėvynę. Aplankė jis ir nuostabųjį Kryžių kalną ir pasimeldė Šiluvoje, prašydamas Marijos palaimos Philadelphijos lietuvių sielovados veikloje.

Philadelphijos Šv Andriejaus parapijai 1991 metais netekus klebono kun. Kajetono Sakalausko, Philadelphijos arkivyskupija nutarė parapiją uždaryti. Parapijos komitetui sprendimą apeliuojant, vienuoliui kunigui T. Burkauskui buvo laikinai pavesta šios parapijos sielovada, o 1993 m. sausio 14 d. Philadelphijos arkivyskupijos kardinolas Anthony Bevilacqua paskyrė jį šios parapijos administratoriumi. Jeigu pradžioje kai kas iš parapijiečių abejingai sutiko silpnai lietuviškai kalbantį kunigą, bet kai pasirodė įdomūs pokyčiai, tai palengva šis abejingumas pradėjo tirpti, kaip sniegas pavasarėjant. Pirmiausia, šalia iškilaus stiliaus Šv. Andriejaus bažnyčios esančios klebonijos viršutinio lango suplevėsavo lietuviškoji trispalvė greta Vatikano vėliavos ir JAV žvaigždėtosios, o prie gatvės, klebonijos pasienyje, iškilo Lietuvos meistro sukurtas, įspūdingas ąžuolo medžio kryžius, skirtas Lietuvos prisiminimui. Bažnyčios altoriaus sienoje nutapytas didžiulis Marijos apsireiškimo Šiluvoje paveikslas. Kiek vėliau šio paveikslo šonuose nutapyti palaimintojoo arkivykupo Jurgio Matulaičio ir šventojo Kazimiero paveikslai.

Prie šoninės sienos atsirado dar vienas altorėlis su Aušros Vartų Marijos paveikslu, prieglobstį radusi Šv. Andriejaus parapijoje veik 30 – metų po Chester, PA veikusios "Our Lady of Wilna" lietuvių parapijos uždarymo. Pagrindinai suremontavus klebonijos vidų, kun. Petras Burkauskas net keletą kartų viešai priminė, jog klebonija ne jo, o visų parapijiečių ir kvietė ja pasinaudoti organizacijų posėdžiams bei susirinkimams. Aplamai, per trumpą laiką padaryta tiek, apie ką anksčiau nebuvo net svajota.

Šiuo metu kunigas P. Burkauskas kalbasi su parapijiečiais jau lietuviškai, tačiau net iš sakyklos jis yra pareiškęs, kad pamokslų gilesnėmis mintims išreikšti dar trūksta žodžių. Ir labai dažnai jo pamoksle, atrodo, nieko bendro neturinčiame su Lietuva ar lietuvybe, staiga pasigirsta koks palyginimas ar pavyzdys iš Lietuvos istorijos bei mūsų išeivijos gyvenimo, giliai sudominantis klausytojus. Dažnai suskamba ir paskata auginti lietuviškoje dvasioje naująsias kartas, nes mūsų išnykimas labai neigiamai atsilieptų net Lietuvos ateičiai. Ir ką jis bekalbėtų, jo pamokslo žodžiai išreiškia pamokslininko dvasios kultūrą, inteligenciją, bei dvasingumą, o jo žodžio aidas švelniai paliečia klausytojų širdis. Šitokiu būdu savo pastangomis išlaikyti lietuvišką parapiją jis stipriai įsirėžia į JAV Lietuvių bendruomenės istorinę atmintį.

1996m. rugsėjo mėn. Philadelphijos arkidiocezija pavedė kun. P. Burkauskui administruoti ir Philadelphijos lietuvių seniausią Šv Kazimiero parapiją. Tai nemaža darbų bei rūpesčių našta ant vieno kunigo pečių. Savo pasikalbėjime "Draugo" dienraštyje jis apie tai šitaip pasakojo: "Daug kas paklausia, ar esu patenkintas, aptarnaudamas dvi parapijas. Aš atsakiau, kad mes turėtumėm džiaugtis, vykdydami Dievo valią. Taigi aš džiaugiuos, galėdamas darbuotis abejose lietuvių parapijose, nes tai yra paties Dievo šventoji valia, kaip ir mano kunigystė yra Jo valia, kurios dėka aš nesu koks sąskaitininkas, daktaras, profesorius ar pardavėjas. Dievas pakvietė mane prie Jo altoriaus, ir Jo valią vykdydamas, aš tarnauju Jo žmonėms lietuviškoje bendrijoje. Tai teikia man didį džiaugsmą".

Reikia manyti, jog Šv. Andriejaus parapijos administratoriaus kunigo Petro Burkausko sielovada, Visagalio laiminama, dar daugelį metų stiprins parapijiečių tikėjimą ir gaivins jų lietuviškumą.

Balys Raugas

Lithuania's Prime Minister, Aleksandras Abišala, visited St. Andrew parish in 1992. The Prime Minister met with the students of Lithuanian Saturday School and symbolically "assisted" the Lithuanian Relief Fund volunteers to load gift packages to Lithuania.

Lietuvos ministras pirmininkas Aleksandras Abišala lankydamasis Šv. Andriejaus parapijoje susitiko su parapijiečiais, Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos mokiniais ir talkino pakrauti siuntinius į BALF'o suorganizuotą talpintuvą Lietuvai.

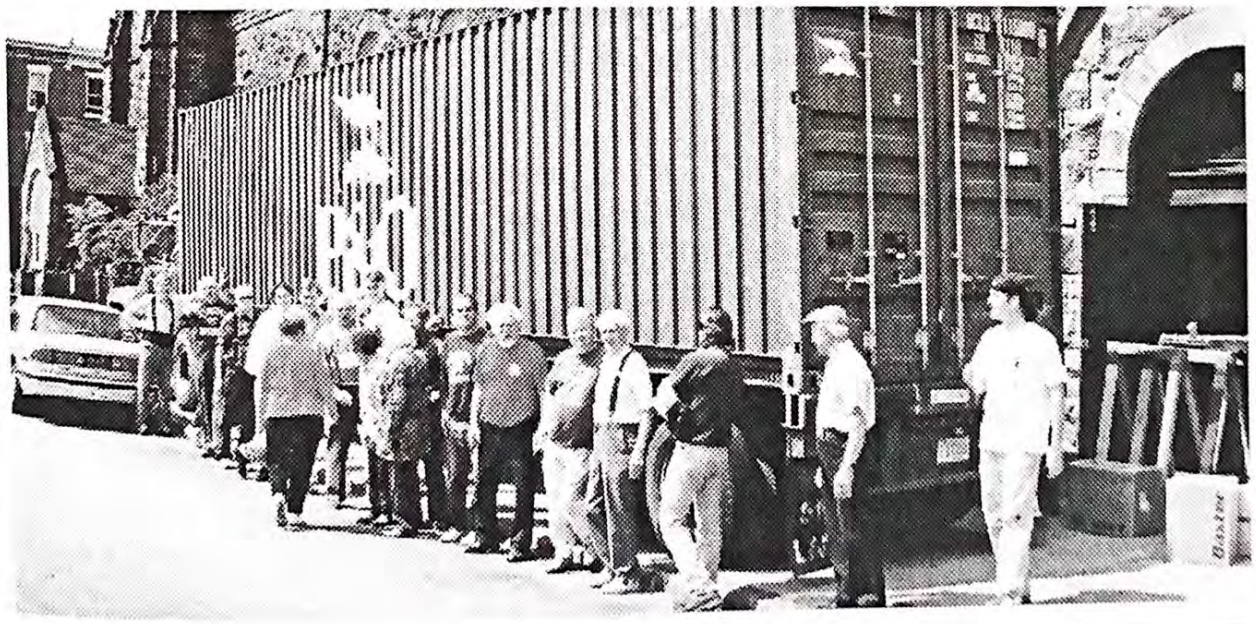

THE PARISH AND JUBILEE YEAR CELEBRATION COMMITTEES

PARAPIJOS IR JUBILIEJINIŲ METŲ KOMITETAI

THE DIAMOND JUBILEE OF ST. ANDREW PARISH
20TH ANNIVERSARY OF ORDINATION OF REV. PETER BURKAUSKAS

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS DEIMANTINIS JUBILIEJUS
IR KUN. PETRO BURKAUSKO 20-JI KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

THE JUBILEE ORGANIZERS / JUBILIEJAUS RUOŠĖJAI

Honorary Chairman / *Garbės Pirmininkas*

Rev. P. Burkauskas

Parish Council / *Parapijos Taryba*

Jonas Puodžiūnas, Chairman / *Pirmininkas*

Gediminas Dragūnas
Bronius Krokys
Ievutė Kazakauskas
Roma Krušinskienė
Karolis Kazakauskas
Aldona Page
Eleanor Piotrowski
Angelė Puodžiūnienė
Regina Raubertaitė
Marytė Sušinskienė
Vytas Sušinskas
Vladas Vienažindis

Jubilee Committee / *Jubiliejinis Komitetas*

S. Algimantas Gečys, Chairman / *Pirmininkas*

Sub-Committee Chairpersons / *Komisijų Pirmininkai*

Angelė Puodžiūnienė, Publications / *Leidiniai*
Roma Krušinskienė, Social / *Renginiai*
Rimas Gedeika, Retreat and Membership/
Linas Kučas, Banquet / *Jubiliejinės Puotos*
Teresė Gečienė, Media Ralations / *Spaudos Informacija*
Eleanor Piotrowski, Pilgrimage / *Maldos Kelionių*
Anna O'Connor, Liaison St.Casimir's Parish

Members / Nariai

Aleksas Danta
Tomas Danta
Renata Kučienė
Algis Šalčiūnas
Kristina Volertienė
Julija Dantienė
Raimonda Rukšienė
Jeannie Dorr
Gema Kreivėnaitė
Balys Raugas
Rimantas Stirbys
Antanas Krušinskas
Dainius Didžbalis
Dalia Cser
Dalia Jakienė
Aušra Zerr-Mameniškis
Vilė Razgaitienė
Jūratė Krokytė-Stirbienė
Virgus Volertas
Vytautas Volertas Sr.

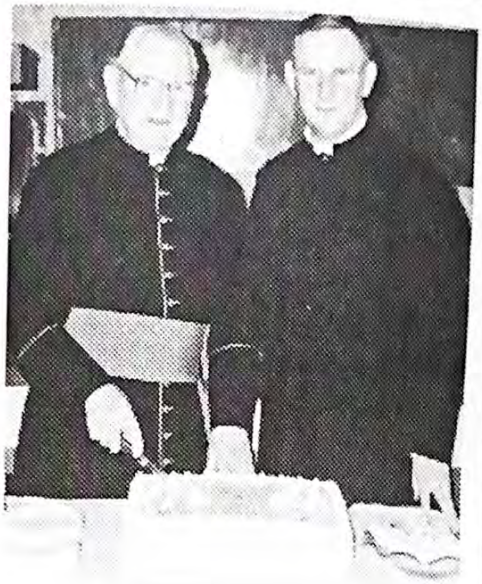

Msgr. Leon J. Peck, formerly an assistatn pastor at St. Andrew parish, has remained a steafast friend of the parish. In the midst of a group of parishioners... and cutting his 55th ordination anniversary cake. Lithuanian Diocese of Vilkaviškis recently elected Msgr. Peck a Canon of the diocese.

Msgr. Leonas J. Peck (Peciukevičius), vikaravęs Šv. Andriejaus parapijoje, talkina parapijai ir šiomis dienomis. Didžiuojamės jo pakėlimu kanauninku Vilkaviškio vyskupijoje.

Rev. Vytautas Volertas, "Son of the Parish" (fifth from the left), after his first Mass at St. Andrew Parish in 1992.

Kun. Vytautas Volertas (penktas iš kairės) po primicijų Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje.

Philadelphia Lithuanian Choir "Viltis", shown in 1973, continues to sing at the Lithuanian Mass every Sunday. Its current director is Anele Kaulinis (front row first on the right).

Anelė Kaulinytė tęsia savo tėvo a.a. Leono Kaulinio "Viltie s" choro vadovo darbą.

Lithuania's Youth Dance Ensemble "Linelis" from Panevežys was invited to participate in Philadelphia's Thanksgiving Day parade. The children enjoyed Lithuanian hospitality at St. Andrew Parish.

Jaunimo ansamblis "Linelis" is Panevežio džiaugiasi Šv. Andriejaus parapijos vaišingumu.

Lithuanian music ensemble "Kankles" from vilnius, Lithuania in 1996 gave inspiring performance both in church and at the parish hall. The ensemble has been invited for return performances during the celebration of the parish's and Father Peter Burkauskas' Jubilee Years.

Lietuvos Dailės Muziejaus ansamblis "Kanklės" 1996 metais sužavėjo mus giedojimu bažnyčioje ir koncertų parapijos salėje. Vadovaujamas prof. Linos Naikelienės, "Kanklės" grįžta savo talentais mus džiuginti jubiliejinių iškilmiu metu.

St. Andrew Parish has been an active participant at the annual Ethnic Mass at the Cathedral of Sts. Peter and Paul. In the photos, St. Andrew parish participants with His Eminence Anthony Cardinal Bevilaqua (top) and His Excellency Bishop Robert P. Maginnis.

Šv. Andriejaus parapijiečiai kasmet dalyvauja etninėse Šv. Mišiose Šv. Petro ir Povilo katedroje.

Lithuania's ambassador Hon. Stasys Sakalauskas and leaders of Lithuanian Parliament during visits to St. Andrew Parish in 1998.

Lietuvos ambasadorius Stasys Sakalauskas ir Lietuvos Seimo nariai keliais atvejais lankesi Šv. Andriejaus parapijoje.

Lithuanian folk ensemble "Klumpe" from Punskas region, Poland, while visiting Philadelphia were hosted by St. Andrew Parish and the local Chapter of the Lithuanian-American Community, Inc.

Kaimo kapela "Klumpė" rado pastogę ir lietuvišką vaišingumą Šv. Andriejaus parapijoje.

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS DEIMANTINIS JUBILIEJUS IR KUN. PETRO BURKAUSKO 20-JI KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

IŠKILMINGOS PADĖKOS ŠV. MIŠIOS

1999 m. balandžio 25d. 1:00 val. p.p.

CELEBRANTAS

J.E. Vyskupas Robert P. Maginnis, D.D.
Filadelfijos Arkivyskupijos vyskupas augziliaras

KONCELEBRANTAI

J.E. Vyskupas Paulius A. Baltakis, O.F.M.
Mons. Joseph Anderlonis
Mons. John J. Conway
Mons. Thomas J. Hilferty
Mons. Leon J. Peck
Mons. Francis J. Statkus
Kun. Joseph Rymdeika
Kun. Daniel Staniškis
Kun. Vytautas V. Volertas
Kun. Petras Burkauskas
Diakonas p. Vincent Thompson

APEIGŲ VADOVAS

Kun. Charles L. Sangermano

PAMOKSLININKAI

J.E. Vyskupas Paulius A. Baltakis, O.F.M.
Vyskupas lietuviams katalikams už Lietuvos ribų
Mons. Juozas J. Anderlonis, S.T.D.
Šv. Jurgio lietuvių parapijos Filadelfijoje klebonas

ŠV. MIŠIŲ MUZIKINĖ PALYDA

Lietuvos Dailės Muziejaus ansamblis "Kanklės"
vadovaujamas doc. Linos Naikelienės
Šv. Andriejaus lietuvių parapijos choras
vadovė/vargoninkė Anelė Kaulinytė

THE DIAMOND JUBILEE OF ST. ANDREW PARISH
20TH ANNIVERSARY OF ORDINATION OF REV. PETER BURKAUSKAS

SOLEMN MASS OF THANKSGIVING
April 25, 1999 1:00 pm.

CELEBRANT

Most Reverend Robert P. Maginnis, D.D.
Auxiliary Bishop of the Archdiocese of Philadelphia

CONCELEBRANTS

Most Reverend Paulius A. Baltakis, O.F.M.
Rev. Msgr. Joseph J. Anderlonis
Rev. Msgr. Thomas J. Hilferty
Rev. Msgr. John J. Conway
Rev. Msgr. Leon J. Peck
Rev. Msgr. Francis J. Statkus
Rev. Joseph Rymdeika
Rev. Daniel Staniškis
Rev. Peter Burkauskas
Rev. Mr. Vincent Thompson

MASTER OF CEREMONIES

Rev. Charles L. Sangermano

HOMILISTS

Most Reverend Paulius A. Baltakis, O.F.M.
Bishop for Lithuania Catholics outside of Lithuania
Rev. Msgr. Joseph J. Anderlonis, S.T.D.
Pastor, St. George Lithuanian Parish

MUSIC

Instrumental and Vocal Ensemble
"Kanklės" of Vilnius, Lithuania
Lina Naikelienė, Director

St. Andrew Parish Choir,
Anelė Kaulinis, Director/Organist

Jubilee Banquet Menu

HORS D'OEOUVRES

Assorted cheeses, crackers, vegetables, dips and fruits

SIT DOWN DINNER

APPETIZER : Crab Imperial in paté shell topped with bernaise sauce

Sautéed mushrooms and bread in paté

Shell topped with bleu cheese sauce

Spinach and feta cheese in paté shell topped with a lemon caper sauce

Caesar Salad

Entrée

Chicken breast filet prepared in a seedless grape White Zinfandel sauce

Flounder topped with artichoke roulette, chopped scallion and fresh flaked salmon,

all wrapped in puff pastry washed with egg white and baked to a golden brown

Seasonal vegetable medley

Long grain and wild rice pilaf

Chocolate Mousse topped with strawberries

Regular and caffeine free coffee and tea

Jubilee Banquet Program

Sunday, April 25, 1999, 5:00 p.m.

Celebrating the Diamond Jubilee of St. Andrew Parish
20th Anniversary of the Ordination of Rev. Peter Burkauskas

Greeting of Guests

Renata Baras-Kučas
Misstress of Ceremonies

Invocation

Rev. Msgr. Thomas J. Hilferty
Pastor Emeritus-Queen of Peace Parish, Ardsley, PA

Dinner

Introduction of Guests of Honor

Mr. S. Algimantas Gečys
Chairman of Jubilee Committee

Official Greetings

Musical Interlude

Lithuanian Folk Ensemble "Kanklės" from Vilnius, Lithuania
Lina Naikelienė, Directing

Concluding Remarks

Rev. Peter Burkauskas
Administrator St. Andrew and St. Casimir Lithuanian Parishes

Benediction

Rev. Msgr. Leon J. Peck
Pastor Emeritus - St. Joseph Parish, Warrington, PA
Canon of the Vilkaviškis Diocese, Lithuania

Lithuanian Music Hall - 2715 Allegheny Avenue - Philadelphia, PA

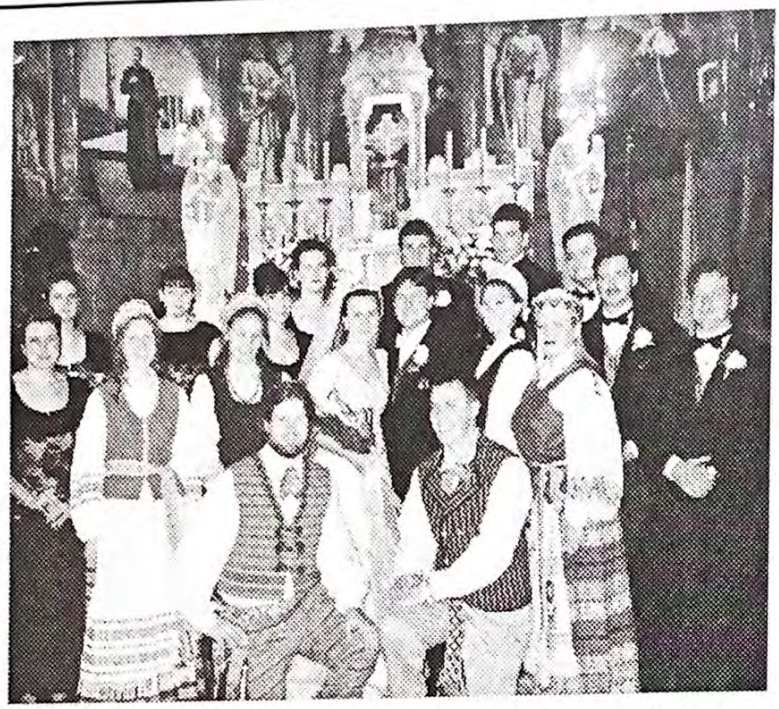

Marriage vows... a Lithuanian wedding and the renewal of vows after 60 years of marriage.

Aleksos Washofsky ir Ryčio Vebeliūno 1998 metų lietuviškos vestuvės ir Irenos ir Vytauto Matonių pažadų atnaujinimas 60-jo vedybinio jubiliejaus proga.

Native Lithuanian costumes play an important part in many religious and ethnic celebrations.

Lietuviški tautiniai kostiumai yra dalis mūsų tautinių ir religinių švenčiu.

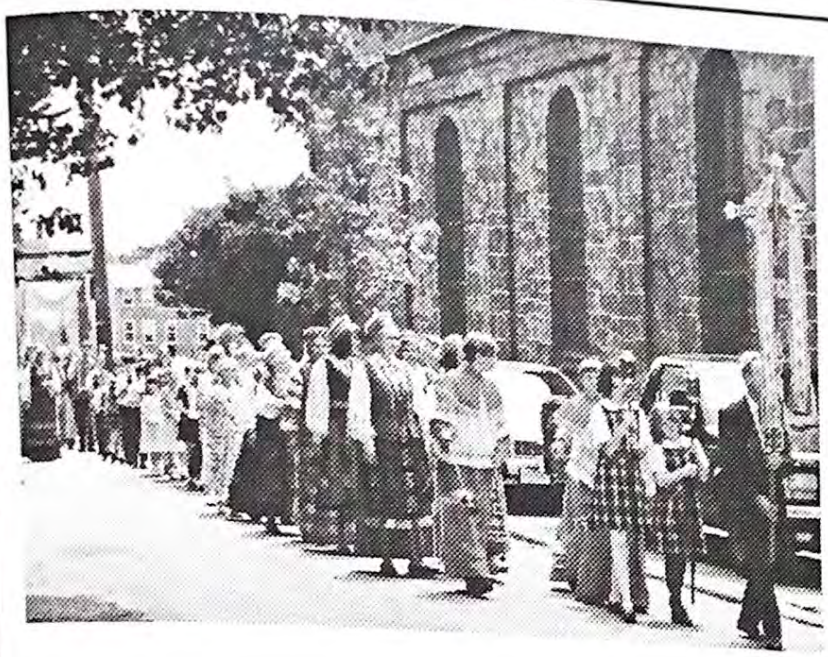

Feast of Corpus Chrisit... Procession through the neighborhood with devotional stops at four outdoor altars.

Dievo Kūno šventės procesija.

Christmas celebrations started by Father Burkauskas have become a tradition which brings together parishioners and neighbors.

Kun. Petro Burkausko prieš tris metus įvesta kalėdinės muzikos koncertų tradicija pritraukia parapijiečius ir apylinkės gyventojus.

Traditional Lithuanian Easter Buffet first Sunday after Easter.
Tradicinis Velykų stalas Atvelykio sekmadienį

Congratulations on the 75th anniversary of

Saint Andrew Lithuanian Church

We wish you another 75 years of

God's Blessings.

St. Casimir's Parishioners

CONGRATULATIONS

ST. ANDREW PARISH AND REV. P. BURKAUSKAS
OUR HEARTFELT PRAYERS SUPPORT YOU!

HONORING THE MEMORY OF SERVANT OF GOD,

MOTHER MARIA KAUPAS

WHO MISSIONED HER SISTERS TO FAITHFUL
AND LOVING SERVICE AT ST. ANDREW SCHOOL
1926 - 1960

SISTERS OF ST. CASIMIR

CONGRATULATIONS

ON YOUR

20TH ANNIVERSARY

FATHER PETER BURKAUSKAS

St. Casimir Faculty and Staff

Congratulation Father Peter!

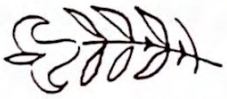

from

the Children of

St. Casimir's School

PHILADELPHIA

Congratulations to you, Father Peter,

on your 20 years of priestly ministry

God Bless you for your faithful service to the

parishioners of our parish

Ilgiausių Metų !

St. Casimir's Parishioners

St. George Parish

ŠVENTO JURGIO PARAPIJA

Port Richmond

sveikina

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJĄ
75 METŲ JUBILIEJAUS PROGA

Congratulations on your 75th

REV. MSGR. JOSEPH J. ANDERLONIS, S.T.D.

Pastor

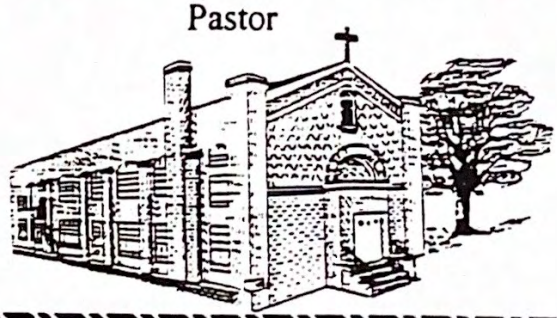

JOSEPHINE KLODARSKA

CONGRATULATES

SAINT ANDREW LITHUANIAN CHURCH

ON THE HAPPY OCCASION OF ITS

DIAMOND JUBILEE

AND THE

TWENTIETH ANNIVERSARY OF THE ORDINATION

OF OUR BELOVED

FATHER PETER (TIMOTHY) BURKAUSKAS

Philadelphijos Bendruomenės Balso kolektyvas sveikina

šv. Andriejaus parapiją,
švenčiant deimantinį jubiliejų
ir jos administratorių Kunigą Petrą Burkauską,
švenčiantį 20 metų kunigystės sukaktį,
linkėdamas Dievo palaimos ir toliau sekmingai darbuotis
šiame lietuviškame vynuogyne.

Geriausi linkėjimai parapijos komitetui
ir toliau darniai dirbti bažnyčios
ir visų parapijiečių reikaluose.

Julija Dantienė - koordinatorė

Ramunė ir Paulius Dainorai
Teresė Gečienė
Jūratė Pauliukonytė-Gentlesk
Roma Krušinskienė
Aniliora Mašalaitienė
Aldona Rastenytė-Page
Violeta Razgaitienė
Rimantas Stirbys
Andra Stučinskaitė
Inga Valaitytė
Kristina ir Virgus Volertai
Vytautas Volertas

Gediminas Dragūnas - iždininkas

Bendruomenės Balsą galite girdėti kiekvieną sekmadienį 9 v. ryto
WNWR - 1540 AM
Tel. 610-280-6024

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

Filadelfijos apylinkės valdyba

sveikina

Šv. Andriejaus Parapiją su 75 metų jubiliejumi.

ir

Kun. Petro Burkausko 20 metų kunigystės sukaktį.

Linkime daugelio metų parapijai gyvuoti

ir Kun. Burkauskui stiprybės jo dvasinėje tarnyboje.

Sveikiname!

Džiaugiamės!

Philadelphijos Vinco Krėvės lituanistinė mokykla
dėkinga, kad **šv. Andriejaus** parapija,
75-rius metus tarnauja krikščioniškai lietuviškai visuomenei
ir suteikia paramą mūsų mokyklai.

Tikime, kad parapijos dabartinės ir 75-rių praėjusių metų pastangos,
kartu su mokyklos auklėjimo darbais
yra išauginę stiprias Dievo sėklas
ateities lietuviškos visuomenės gyvastingumui.

Parapijos administratoriui Kunigui Petrui Burkauskui,
švenčiant 20 metų kunigystės sukaktį
ir parapijos komitetui
linkime Dievo palaimos ir kantrybės
toliau tęsiant darbus.

Philadelphijos Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos
mokytojai,
tėvai
ir mokiniai

LIETUVIŲ FONDAS / LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1616
Fax (630) 257-1647

Sveikiname Šv. Andriejaus lietuvių katalikų parapiją

švenčiančią deimantinį jubiliejų

ir

kunigą Petrą Burkauską

švenčiantį 20-ties metų sukaktį Aukščiausiojo tarnyboje

Linkime daugelio gražių metų

teikiant dvasinį peną tikintiesiems lietuviams

Lietuvių Fondas jau 37 metai remia
lituanistinį švietimą, kultūrą bei jaunimą,
stengiasi išlaikyti lietuvybę išeivijoje priaugančios
lietuvių kartos tarpe ir paremti šiuos
poreikius laisvoje Lietuvoje.

RUDIS FARM
AGRICULTURE - CONSERVATION
3444 EAGLE LAKE ROAD P.O. BOX 97
MONEE, ILLINOIS 60449

We joyfully greet St. Andrew Lithuanian Church and Parish in Philadelphia founded and build by Lithuanian immigrants 75 years ago.

We extend our respectful and wholehearted Best Wishes to Pastor Peter Burkauskas, celebrating his Twentieth Jubilee of Ordination.

We congratulate all of you on your spirited dedication to the preservation of our Lithuanian Heritage and perpetuation of Catholic Tradition in America.

We are proud of your noteworthy aid to the suffering people of Lithuania and to your humanitarian service to mankind.

Mary and Anthony J. Rudis

Chicago, IL

Congratulations to St. Andrew's Church and to the parishioners on this milestone event.

ŽILVINAS

Estera Bendžiūtė-Washofsky, Director
Lynne Cox, Accordionist

Troop:

Joanne Antanavage
Lisa Blanco
Jenny Cox
Ana Dura
Stase Dura
Millie Helt
Maryanne Silbert
Danute Starkaite-Van Sant

Alex Cox
Michael Dura
Thomas Dura
Ed Kamarauskas
Paulius Klemas
Joseph Noone
Joseph Sears
Robert Silbert

To St. Andrew's Church
as they mark their 75th
Anniversary!
And fond best wishes to
Father Burkauskas on his
20th Anniversary of his
ordination!

BRIDGES
•LITHUANIAN AMERICAN
NEWS JOURNAL•

Sveikinimai!
Congratulations!

Linkime daug džiaugsmo ir
Dievo palaimos
Šv. Andriejaus parapijos
ir kunigo Burkausko
jubilieju progomis!

From the staff of
BRIDGES

FREE
BROWN
SCAPULAR

Brown Scapular — 100% Wool (Blessed), Book on Purgatory, Saint Benedict Medal. Include $1 postage.

WANTED

Volunteer Scapular and Rosary Makers. Hardworking, sincere individuals. Sewing machine required for Scapulars. No experience necessary.

ALSO WANTED

Promoters of Perpetual Adoration.

SCAPULAR GUILD

P.O. BOX 4651, DEPT T, PHILADELPHIA, PA 19127

Be Enthusiastic!
Work for God!
The Reward Is Great.

Congratulations to the
Parish Community
Of

St. Andrew Lithuanian Parish

Philadelphia, Pennsylvania
On the

75th Anniversary

of your founding

May God continue to bless you and
bless the good work you do in building the Kingdom.

From
Rev. John Puodziunas, OFM
And the
Franciscan Friars
Assumption BVM Province
Pulaski, Wisconsin

IN LOVING

AND

PRAYERFUL MEMORY

OF

ALFRED P. BAUMAN

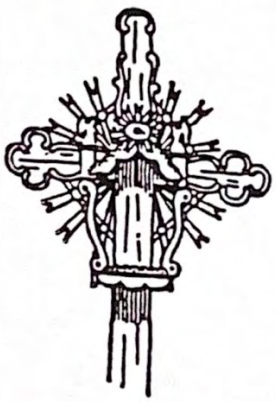

Josephine Klodarska

Nuoširdžiai sveikiname
Šv. Andriejaus parapiją
75 metų
Jubiliejaus proga
ir
Bažnyčios administratorių
kun. Petrą Burkauską
švenčiantį
20 metų
kunigystės sukaktį,
kurio rūpesčiu
Bažnyčia yra tapusi tikra Šventovė!

Laimink Dieve
kun. Petrą Burkauską
ir
mūsų Šventovę!

Ona Kreivėnienė
Gema Kreivėnaitė
Carmena Kreivėnaitė Peetz
Roma Kreivėnaitė Dambrauskienė

ŠV. ANDRIEJAUS LIETUVIŲ PARAPIJOS
DEIMANTINIO JUBILIEJAUS PROGA
IR
JOS ADMINISTRATORIAUS
KUN. PETRO BURKAUSKO KUNIGYSTĖS
DVIDEŠIMTASIAS SUKAKTUVES ŠVENČIANT,
NUOŠIRDŽIAUSIAI SVEIKINAME,
DĖKOJAME IR LINKIME TOLIAU,
SU DIEVO PALAIMA, SEKMINGAI DIRBTI
SIELOVADOS IR LIETUVYBĖS REIKALUOSE.

ILGIAUSIŲ METŲ !

Philadelphia Club

FEDERATION of LITHUANIAN WOMEN'S CLUBS

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos
Filadelfijos Klubo Valdyba

Šv. Andriejaus lietuvių parapijai švenčiant garbingą

DEIMANTINĘ 75 - JŲ METŲ SUKAKTĮ

IR JOS ADMINISTRATORIUI
KUN. PETRUI BURKAUSKUI

20 - tą jubiliejų Kristaus tarnyboje

širdingiausiai sveikiname,

džiaugiamės dabartine veikla

ir linkime ateityje likti tvirtais tautinio,

religinio ir kultūrinio gyvenimo puoselėtojais

Jadvyga Gečiauskienė
Teresė ir Algimantas S. Gečiai
Dr. Gintarė, George ir Kristukas Akerley
Aušra ir Peter Gause

In Loving Memory of

My Great-grandfather Antanas Staniškis

A Founder Member of the Parish

My Grandfather Peter Staniškis

First Organist and Choir Director

My Great-uncle Rev. Joseph G. Čepukaitis

Founding Pastor

My Father Daniel S. Staniškis

Lifelong Parishioner

Amžiną Atilsį !

Rev. Daniel Staniškis
and
Mrs. Mary Staniškis

A. A.

KAZIO GUDĖNO

ATMINIMUI

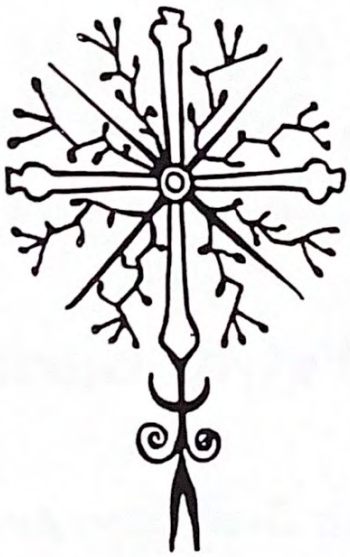

Ponia Gudėnienė

Visidaq®

Solutions Inc.

Congratulates

St. Andrew Parish

on it's 75th Jubilee Year

and

Rev. Petras Burkauskas

on his

20th Ordination Anniversary

Dlgiausių Metų

Vytautas ir Laima Bagdonavičiai

Aerospace Testing Equipment

www.visidaq.com

KEEP UP THE GOOD WORK,

ANGELA AND PARISH!

MARK I. SOLOMON, PAUL SILBERBERG, WILLIAM A. LANDMAN,
PETER S. MILLER, MOREY H. GOLDBERG,
ROBERT E. SPIVAK, MICHAEL L. SANYOUR, ROSEMARY CATALDI,
RICHARD A. MITCHELL, KEVIN D. SATTERTHWAITE, WALTER W. GRANT,
RUSSELL J. HOLT, DAVID V. DIFELICE, JOSEPH W. LUTES

CMS
COMPANIES

ENTREPRENEURS HELPING ENTREPRENEURS
1926 ARCH STREET PHILADELPHIA, PA 19103-1484
(215) 246-3000 FAX. (215) 246-3083

BENDRO AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO

BALFO FILADELFIJOS SKYRIAUS VALDYBA

Sveikina Šv. Andriejaus parapiją jos 75 metų jubiliejaus proga

linkėdami Dievo palaimos ateities veiklai.

CONGRATULATIONS

AND BEST WISHES

ON YOUR SEVENTY-FIFTH ANNIVERSARY

McDONALD EXTERMINATING CO.

RESIDENTIAL • COMMERCIAL • INDUSTRIAL

"Complete Pest and Termite Control"

6310 Rising Sun Avenue • Philadelphia, PA 19111

215-745-8282 • 215-289-7482 • FAX: 215-742-1889

BUD McDONALD

FHA & VA TERMITE CERTIFICATION

EST. 1967

KNIGHTS OF LITHUANIA

Council 3

The Officers and Members of Council 3 extend their warmest congratulations to

Reverend Peter Burkauskas

on the 20th Anniversary of his ordination.

As Saint Andrew Lithuanian Church celebrates its 75th Anniversary we offer our prayers and congratulations on reaching this milestone.

THE AMBER ROOTS HERITAGE CLUB
JOINS THE LAC OF PHILADELPHIA

IN CELEBRATING THE 75TH ANNIVERSARY OF

ST. ANDREW'S LITHUANIAN CHURCH

Albin A. Rogers
President

BEST WISHES
TO FATHER PETER AND ST. ANDREW'S PARISH

IN LOVING MEMORY OF

CHRISTOPHER AND MARY DOWNES

Marilyn A. Downes

Sveikiname Kun. Petrą Burkauską
ir
Šv. Andriejaus Parapiją
Linkime dar daug sielovados metų darbuotis
Philadelphijos lietuvių tarpe.

Aniliora ir Putinas Mašalaičiai

CONGRATULATIONS

ST. ANDREW PARISH 75 YEARS

Anderlonis and Kraujutis Families

CONGRATULATIONS AND BEST WISHES
TO ST. ANDREW'S PARISH ON THE 75TH ANNIVERSARY
AND TO FATHER PETER BURKAUSKAS ON HIS 20 YEARS OF PRIESTHOOD

In Memory of

Our beloved son

Paul C. Kazakauskas

Dec. 29, 1965 **May 22, 1994**

and

Our loved ones

Miezus

Anthony **1890-1954**

Anna **1896-1987**

Kazakauskas

Carl **1894-1963**

Helen **1903-1963**

Adomaitis

Constance M.

1913-1959

Carl and Eva Kazakauskas

AŠ SVEIKINU

TĖVĄ PETER

McALLISTER FAMILY

CONGRATULATIONS
TO ST. ANDREW'S PARISH ON THE 75TH JUBILEE
AND
FATHER PETER ON HIS 20 YEARS OF PRIESTHOOD

"Our Name says it all"

COVER ALL TRAVEL, Inc.

Logan Square East
2 Franklin Town Blvd., Phila. PA 19103 (215) 854-1350

GREETINGS TO ST. ANDREW'S PARISH
AND
BEST WISHES TO FATHER PETER

(215) 232-4020

HENRYK JOZEFOWSKI

Carpentry • Interior / Exterior Painting
Complete Home Remodeling

Philadelphia, PA **Free estimates**

CONGRATULATIONS ON
75TH ANNIVERSARY

LENAPE VALLEY FLOWERS
350 North Main Street
Chalfont, PA 18914
(215) 822-0143

CONGRATULATIONS !

TO ST. ANDREW'S PARISH

ON THE 75TH ANNIVERSARY

AND TO FATHER PETER BURKAUSKAS

CELEBRATING HIS 20 YEARS OF PRIESTHOOD

DOMINIC J. EARAMINAS

FUNERAL DIRECTOR

2339 East Allegheny Avenue

Philadelphia, PA 19134

(215) 634-4202

Šv. Andriejaus Parapiją Sveikiname
Garbingo Deimantinio Jubiliejaus proga
ir mūsų mielą
Kun. Petrą Burkauską
20-ties metų kunigystės sukaktimi.

Dėkojame Aukščiausiam
už Jūsų nuopelnus Šv . Andriejaus parapijai ir
besidarbuojant Tėvynės ir lietuvybės gėriui.

Tegul Dievas laimina visus Jūsų darbus !

Sušinskų šeima

Sveikiname Šv. Andriejaus Parapiją
švenčiant 75-metų sukaktį ir
energingą parapijos administratorių
Kun. Petrą Burkauską.

Budėkime!
Philadelphijos
Lietuvių Skautai-ės

In Loving Memory of

Vaitiekus and Anele Puodžiūnas

Petras Puodžiūnas

Magdelena Šiūmakarienė

We miss you

Hank and Janina Andricks
Naperville, IL

BEST WISHES

ON 75TH JUBILEE OF

SAINT ANDREW'S PARISH!

AND

MAY GOD BLESS FATHER PETER

ON 20TH ANNIVERSARY OF HIS PRIESTHOOD

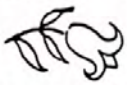

PIOTROWSKI AND JOSEFOFWSKI FAMILIES

Bethann and Walt **Ellie and Henryk**

Eleanor **Alexandra and Jozef**

Valio ! Valio !

Nuoširdžiausi sveikinimai

Kun. Petrui Burkauskui

20 metų kunigystės

ir

Šv. Andriejaus Parapiją

75 metų jubiliejaus proga.

Linkime daug laimės ir ilgiausių metų !

Wishing Father Peter Burkauskas

many joyous years in Christ

and St. Andrew's Parish another 75 years !

Adolfina Sarcewicz ***Hedy Sarcewicz*** ***Irene Sarcewicz***

ŠVENČIANT ŠV. ANDRIEJAUS LIETUVIŲ PARAPIJOS
DEIMANTINĘ GYVENIMO SUKAKTĮ
IR
JOS ADMINISTRATORIAUS
KUN. PETRO BURKAUSKO KUNIGYSTĖS
DVIDEŠIMTMETĮ,
SKIRIAME GRAŽIAUSIUS SVEIKINIMUS
LINKĖDAMI DIEVO PALAIMOS
DIRBANT VIEŠPATIES GARBEI IR
LIETUVYBĖS PUOSELĖJIMUI.

ŠIA REIKŠMINGA PROGA SU MEILE IR
MALDOMIS PAGERBIAME IR MŪSŲ
BRANGIŲ TĖVELIŲ, ILGAMEČIŲ PARAPIEJIEČIŲ

ONOS IR ALFONSO JURSKIŲ
ŠVIESŲ ATMINIMĄ

Snieguolė, Liūtas ir Zulis Jurskiai

We extend our heartfelt

congratulations

to the pastors, assistants, administrators,
parishioners and friends
of St. Andrew's Parish for their faithful service to the Church
throughout their history of 75 years.
May the Lord continue to bless you
with the spirit of love and dedication
as you look forward to the new millennium and beyond.

Sisters of St. Francis of the Providence of God
3603 McRoberts Road
Pittsburgh, PA 15234-2398
1 (800) 777-9558

"Lord, make me an instrument of your peace." - ***St. Francis***

Philadelphijos Ateitininkai

sveikina Šv. Andriejaus Parapiją

Deimantinio Jubiliejaus proga.

Tegul Lietuviška, Katalikiška šviesa

teliepsnoja dar 75 metus !

Šv. Andriejaus parapijai

švenčiant 75 metų jubiliejų

ir

jos Administratoriui Kun. Petrui Burkauskui

20 metų kunigystės sukaktį,

Linkime Ilgiausių Metų !

Kazys ir Janė Kauliniai

Sveikiname

kun. Petrą Burkauską

švenčiantį 20 - ties metų kunigystės jubiliejų

ir

šv. Andriejaus parapiją, Mūsų lietuviškos sielovados židinį,

jos 75 - ių metų gyvavimo proga.

Lai Dievas dar ilgai laimina jų darbus !

Rimas ir Dalia Jakai ir sūnus Romas

ST. ANDREW CHURCH

New Britain, Connecticut

To

ST. ANDREW'S CHURCH

Philadelphia, Pennsylvania

CONGRATULATIONS

On Your Diamond Jubilee

The Parish Family of Saint Andrew

and

Rev. John E. Rikteraitis

Pastor

CONGRATULATIONS
AND BEST WISHES TO
ST. ANDREW LITHUANIAN PARISH
ON YOUR 75TH ANNIVERSARY

PETER E. VERSECKAS

Parish Council

St. Joseph Lithuanian Church

WATERBURY, CONNECTICUT

DIEVE PALAMINK

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJĄ

75 METŲ JUBILIEJAUS PROGA

Anastasia J. Utkus

IN MEMORIAM

Peter, Petronella, Peter H. and Joseph Utkus

Mary Greblauskas and son, Albert

Mary Dauginas, daughter

Anastasia (Stacy) Utkus
Organist, Choir Director, Soloist
Šv. Kazimiero Parapija

SVEIKINAME

Šv. Andriejaus parapiją deimantinio jubiliejaus

ir

Kun. Petrą Burkauską 20 - metų kunigystės sukakties

progomis

STASIO MELNIKO

atminimui

Žmona *Jadvyga*
Vaikai *Milda Wallace ir šeima*
Rimas Melnikas ir šeima

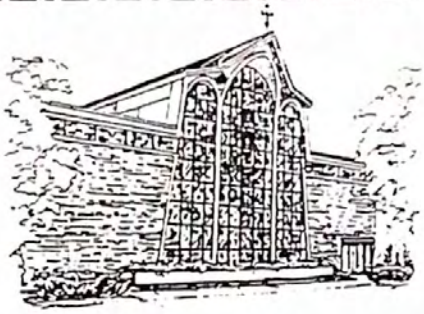

Nuoširdžiausi sveikinimai

Nekalto Prasidejimo Parapija

Klebonas Antanas Puchenski

Immaculate Conception 2745 W. 44th Street, Chicago, IL

CONGRATULATIONS FATHER !

GOD BLESS YOU
WITH GOOD HEALTH
AND MANY MORE YEARS

Stacy Utkus

CONGRATULATIONS ON YOUR 75TH
ANNIVERSARY !

Best wishes to Fr. Peter on your
20th year in the priesthood.
May God bless you so that you can continue ministry to our parishes.

Charlie and Marge Petronis
St. Casimir's Parish

IN MEMORY

OF MY BELOVED WIFE
ERIKA

Ray Pukis

CONGRATULATIONS

ON YOUR 75TH ANNIVERSARY

HAPPY TO BE PART OF YOUR CELEBRATION

Culinary Design Associates
2747 Limekiln Pike
Glenside Pennsylvania 19038 • (215) 885-4581

Glenn Pitt
Caterer

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS

DEIMANTINĖS SUKAKTIES

IR

KUNIGO BURKAUSKO

KUNIGYSTĖS DVIDEŠIMTMEČIO PROGA

ŠIRDINGAI SVEIKINA!

LIUTAS K. JURSKIS, P.E.

President

N T S **NAVESINK TECHNICAL SERVICES**

Mechanical-Electrical Consulting Engineers

P.O. BOX 8698 • RED BANK, NEW JERSEY 07701
TEL. (732) 747-1245 • FAX (732) 842-6416

GREETINGS AND BEST WISHES

American Office Systems

Copiers - Facsimiles - Laser Printers
Sales - Service - Supplies - Rentals

BERNARD KILJANSKI
General Manager

mita Konica ROYAL brother SHARP

4000 Sawmill Road, Ste. 1
Doylestown, PA 18901
***Tel:** 215 - 230 - 8501*

P.O. Box 2470
Doylestown, PA 18901
***Fax:** 215 - 230 - 8208*

Danuta Kiljanski

President

ILGIAUSIŲ METŲ!

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS ŠEIMAI

With my love and best wishes

to my beloved parish family and people

whom I will never forget.

Let us work together for a world of peace and justice.

KAZIMIERAS-KENNETH J. STEWART, M.DIV., MSW.

DIRECTOR

Community Counseling and Mediation
New York State Department of Health AIDS Institute
Comprehensive Medicaid Case Management
115 West 31 St., 5th Floor
New York, New York 10001

God's Blessings on St. Andrew's

As the Parish Celebrates

Its Seventy-fifth Anniversary.

Prayerful Best Wishes and Congratulations

to Rev. Father Peter Burkauskas

on the Twentieth Anniversary

of His Ordination to the Priesthood.

Thank you, Fr. Peter for your dedicated ministry

to Philadelphia's Lithuanian Community.

Rev. Daniel Staniškis
and the Parishioners of
Holy Wisdom Byzantine Catholic Church
Flanders, NJ

IN LOVING MEMORY OF

BRENDA ANN THOMPSON

Sadly missed

I will never forget you,
and hold you dearly in my heart.
I know some day we will meet again.

CONGRATULATIONS

to St. Andrew's Parish
on their 75th jubilee
and
Father Tim
on his 20th Anniversary.

I will always be grateful
for your priestly presence in my life
when overwhelmed with deep sorrow.

RAYMOND J. KNOCK

Sveikiname šv. Andriejaus parapiją,
švenčiančią 75 m. gyvenimo jubiliejų,
pagarbiai prisimename jos įkūrėją
kleb. kun. Juozą Čepukaitį

įpėdinius:

kleb. kun. Jurgį Degutį ir
kleb. kun. Kajetoną Sakalauską, o
dabartiniam parapijos administratoriui
kun. Petrui Burkauskui švenčiančiam
savo 20 m. kunigystės sukaktį,
Linkime Aukščiausiojo palaimos ir ilgiausių metų !

VINCAS IR GENOVAITĖ MACIŪNAI

Best wishes to Fr. Peter Burkauskas
celebrating his 20th year of priesthood
and to the parishioners of
St. Andrew's Church
commemorating the parish's 75th Jubilee.

Zenonas ir Emilija Raubertas
Petras ir Birutė Raubertas
Valentinas ir Rosemarie Raubertas
Vytautas, Kazimieras ir Regina Raubertas

GREETINGS AND BEST WISHES

TO SAINT ANDREW'S PARISH

ON THEIR 75TH ANNIVERSARY

AND THE LITHUANIAN COMMUNITY

Sincerely

Marty Weinberg

Candidate for Mayor
of Philadelphia

CONGRATULATIONS

On the 75th Anniversary of

St. Andrew Lithuanian Parish

And

The 20th Anniversary of
The Ordination to the Priesthood

of our Parish Administrator

Father Peter Burkauskas

From

THE CLIFF - SIDE RESTAURANT TAVERN

OWNER

Peter Wallash

351 South Springfield Road

Clifton Heights Pennsylvania

SVEIKINAME

ŠV. ANDRIEJAUS LIETUVIŲ PARAPIJĄ

ŠVENČIANČIĄ 75-IŲ METŲ JUBILIEJŲ

IR

KUN. PETRĄ BURKAUSKĄ

SU KUNIGYSTĖS ŠVENTIMŲ 20-JA SUKAKTIMI

Šv. Kazimiero Lietuvių R.K. Parapija

Paterson, NJ

Msgr. Antanas Bertašius

parapijos klebonas

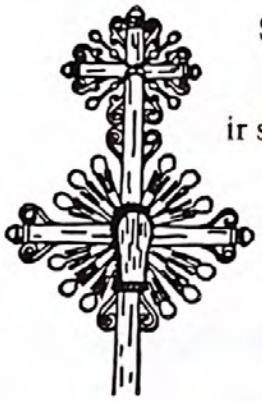

SVEIKINAM ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJĄ

Švenčiant 75 m. gyvavimo jubiliejų

ir su gilia pagarba prisimenam šios parapijos įkūrėją

kleb. kun. Juozą Čepukaitį

ir vėlesnius klebonus

kleb. kun. Jurgį Degutį ir

kleb. kun. Kajetoną Sakalauską

Dabartiniam parapijos administratoriui

kun. Petrui Burkauskui

Švenčiant savo 20 m. kunigystės sukaktį

linkiu kantrybės, sveikatos ir dar daug metų

vadovauti šiai lietuviškai parapijai.

Rev. Msgr. Leon J. Peck

(Prel. Leonas Peciukevičius)

HAPPY 75TH ANNIVERSARY

May God's Grace and Blessings

continue to shower on our Parish

Three Generations of Parish Life

Wincenty Budris (Vincent) (1894 - 1965)

Wiktorga Bajorunas (Victoria) (1891-1962)

Valeria Budris (1922 - 1961)

Frank Thompson (1919 - 1993)

Frank Thompson
Rev. Mr. Vincent Thompson
Theresa Thompson

Thompson Plumbing and Heating

2017 Brandywine St
Philadelphia, PA 19130
(215) 564-1758

SVEIKINAME
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJĄ IR
KUN. PETRĄ BURKAUSKĄ !

A. A.

ALBINO BENDŽIAUS
ATMINIMUI

Stasė Bendžienė su
dukromis Irena, Violeta, Estera

SVEIKINAME !
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJĄ IR JOS
ADMINISTRATORIŲ PETRĄ BURKAUSKĄ

A. A.
ŽUKAUSKŲ, GEDEIKŲ IR MURAŠKŲ
ATMINIMUI
Danutė, Rimas, Aidas Gedeikai

SVEIKINAME !
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJĄ IR
KUN. PETRĄ BURKAUSKĄ

ALEXANDER DANTA
ENGRAVER

740 SANSOM STREET, ROOM 411
PHILADELPHIA, PENNSYLVANIA 19106
(215) 592-9304

MAY THE LORD

CONTINUE TO BLESS

ST. ANDREW LITHUANIAN CHURCH

" STO LOT ! "

Marian A. Bomher

SU TIKRU NUOŠIRDUMU, SVEIKINAME

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJOS BAŽNYČIĄ

75 METŲ JUBILIEJAUS PROGA

LINKIME, KAD VIEŠPATIES MALONĖ

NEAPLEISTŲ ŠIOS MŪSŲ ŠVENTOVĖS

Irena ir Leonardas Kabai

Henry and Teresa Barusevicius
(HB Electric Service, Inc.)

Extend their best wishes to

Father Peter Burkauskas

On the Occasion of his 20th Anniversary

ALSO

God's Blessings To The

Administrator and Parishioners of

St. Andrew's on its 75th Anniversary

Sveikiname !

Šv. Andriejaus parapiją, švenčiančią
Deimantinį Jubiliejų
linkėdami daug metų išlikti lietuviška parapija.

Administratorių kun. Petrą Burkauską
švenčiant 20 metų kunigystės sukaktį,
Prašydami Aukščiausio suteikti nepalaužiamos sveikatos.

Puodžiūnų

ir

Ragažinskų

mirusių

ATMINIMUI

Jonas ir Angelė Puodžiūnai

OUR BEST WISHES TO

FATHER PETER AND

ST. ANDREW LITHUANIAN PARISH

DR. AND MRS. JOHN M. LEVIN

AND FAMILY

CONGRATULATIONS

ON THEIR 75TH ANNIVERSARY

TRI STATE INSTALLATION COMPANY

● ALUMINUM & VINYL ● WINDOWS & DOORS
● RESIDENTIAL & COMMERCIAL

ALUMINUM SIDING AND TRIM WORK GLASS BLOCK • IRON SECURITY DOORS
STEEL ENTRANCE DOORS • STORM WINDOW AND STORM DOORS

RESIDENTIAL WORK IS OUR SPECIALTY
OUR 29TH YEAR IN BUSINESS
A MEMBER OF THE BETTER BUSINESS BUREAU
LICENSED AND INSURED

RECENT INSTALLATIONS

ST. DENIS, HAVERTOWN
ST. DOMINIC, PHILA.
OUR MOTHER OF CONSOLATION, PHILA.
LINCOLN TECHNICAL SCHOOL, PHILA.
ST. ANASTASIA, NEWTOWN SQUARE

1659 North Ash Circle • Jamison, PA 18929
215-343-7914 • FAX 215-343-4760

IN MEMORY

Of My Deceased Loved Ones

Best wishes to Saint Andrew's Church

On its Diamond Jubilee

Anna M. Egrie

Išėjai pas Viešpatį,
Visada esi su mumis..

Šviesiam atminimui prisiminti,
Mūsų mylimą žmoną, motiną, uošvę,
ir močiutę

A.A.

VINCENTA BUIVYDAITĖ - BARIENĖ

Buvo palaidota 1997 m. 7 mėn., 16 d.

Artėjant dviejų metų sukakčiai nuoširdžiai,
prašome Aukščiausiąjį Jai suteikti amžiną ramybę.

Vyras Pranas, duktė Renata,
žentas Linas ir vaikaitis Aleksandras

IN MEMORY OF

MR. and MRS. STANLEY URBONAS

Eleanore Kamarauskas and Sons

and A. Urbonas

SVEIKINU

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJĄ
DEIMANTINIO JUBILIEJAUS PROGA
IR MŪSŲ MIELĄ
KUN. PETRĄ BURKAUSKĄ
ŠVENČIANT 20 METŲ KUNIGYSTĖS

PRAŠAU DIEVO PALAIMOS PARAPIJAI IR
JOS ADMINISTRATORIUI NEPAVARGTI
EINANT DIEVO KELIU.

ATMINIMUI
JONO TRAKIMO

Sofija Trakimienė

CONGRATULATIONS TO
REV. PETER BURKAUSKAS
ON THE 20TH ANNIVERSARY OF HIS ORDINATION
AND THE 75TH ANNIVERSARY OF OUR TWINNED PARISH

JOSEPH & ANNA MARIE GUDONIS
PHILADELPHIA, PA.

JOSEPH GUDONIS, JR.
HARVEYS LAKE, PA.

EDWIN & ANNA MARIE CARTAGENA
EJ, TIFFANY & ANTHONY
FAIRMONT, WEST VIRGINIA

In Memory of Our Families
Gudonis & Talacka
Rementer & Senick

CONGRATULATIONS

AND

BEST WISHES

Jeanne and Tim Dorr

GREETINGS

Frank and Dolores Graff

offer Father Peter and the
Parishioners

our prayer's and thanks for keeping
St Andrew's Church open and beautiful.

PHILADELPHIA COUNTY
MAINTENANCE DISTRICT #6-5

BLAINE AND RUFFNER STREETS
PHILADELPHIA, PA 19140

KAZIO ŠPAKAUSKO
ATMINIMUI
Šioj parapijoj nuo atvykimo į JAV 1949
Nepriklausomoj Lietuvoj buvo kariuomenės artilerijos karininkas
giedojo bažnyčios chore,
priklausė Lietuvių Karių Sąjungai"Ramovė"
ir Lietuvių Bendruomenei.

Antanina Špakauskienė
Ft. Myers, FL

May the Lord Bless You, Father Peter,
On your 20 years of Service in the church.
God keep you for many , many more years!

Iš širdies
Albert and Mary Taran

CONGRATULATIONS TO THE
MEN AND WOMEN OF ST. ANDREW'S PARISH
FOR YOUR HARD WORK, DEDICATION AS WELL AS
YOUR SUPPORT FOR 75 YEARS
TO YOUR BEAUTIFUL CHURCH AND
WONDERFUL PARISH

PHILLIPS FUNERAL HOME

A FAMILY OWNED AND
OPERATED FUNERAL HOME
SINCE 1916

As far as your nearest phone

568 N. 23rd STREET
PHILADELPHIA, PA 19130
215-567-2636

A. + A.

ALGIO DANTOS

ATMINIMUI

Mylinti žmona Julija

MIRUSIŲJŲ ATMINIMUI

Feliksą, Domą, Bogumilą, Veroniką, Kazimierą

Liudviką, Joną, Joną, Stasį, Petrą, Adelę, Edmundą Kazimierą

Rachels, Jurgį, Elzbietą, Juozą, Juozą, Teklę, Petrą, Joną

Mykolą, Vincą, Liudviką, Antaną, Ancę, Antaną

Jievą, Elzę, Eleną, Pranciška, Domininką, Mortą, Praną, Antaną

Genovaitę, Mariją, Adolbertą, Agnieška, Augustą, Valikstą,

Aldona ir Paulius Šidlauskai

In Loving Memory of

Antanas Šemeta

Agota Šemeta

Stasis Čenės

Vincelė Čenienė

Vincas Čenės

Ona Molienė

Monika ir Vaclovas Šemeta

IN MEMORY OF

CHARLES S. CHELEDEN

100th Birthday
February, 1999

Eleanor G. Cheleden
Madeira Beach, FL

Congratulations to St. Andrew's Parish
on your 75th Anniversary

In Memory of

Anthony and Elenora Zwigaitis

Joseph and Konstancia Cekaitis

Vincent and Margaret Dapsis

Peter and Connie Cekaitis
Tony and Bonnie Zwigaitis

Džiaugsmingai sveikiname

Šv. Andriejaus parapiją, šia ypatinga proga!

Švenčiant parapijos 75 - metų deimantinį jubiliejų
ir
Kun. Petro Burkausko 20 - metų kunigystės sukaktį!

Linkime ir toliau kelti lietuvišką dvasią ir kultūrą ir nepailstamą meilę Dievui ir mūsų Tėvynei Lietuvai!

Lietuvių Tautodailės Institutas

Filadelfijos Skyrius

CONGRATULATIONS

AND BEST WISHES

ON YOUR SEVENTY-FIFTH ANNIVERSARY

SOFIA GOLDIN D.M.D.

Family Dentistry

227 Bustleton Pike
Feasterville, PA 19053

Tel: (215) 942-0909
Fax: (215) 953-8838

CONGRATULATIONS

Father Peter Burkauskas for your 20 Years of Service
to the Priesthood and
Your Congregation at St. Andrew's Lithuanian Church

Catering By Doreen

With a Personal Touch

Parties • Christenings
Communions • Graduations

Doreen Lavery
(215) 281-9758

SVEIKINAME

Šv. Andriejaus Parapiją su Deimantiniu Jubiliejumi ir
Kun. Petrą Burkauską su 20 metų kunigystės šventimų sukaktimi.
Linkime Dievo palaimos parapijai gyvuoti dar daug metų,
o kun. Burkauskui stiprybės
globojant mus ir mūsų parapiją.

Anelė Ragažinskienė **Teresė Barušauskaitė**

Nuoširdūs Sveikinimai
Šv. Andriejaus Lietuvių Parapijai, Deimantinio Jubiliejaus proga,
ir jos vadovui kun. Petrui Burkauskui.
Linkime kad skambus lietuviškas žodis,
kuris ateina su mumis ir protėvių Dvasia,
skambėtų ilgus, ilgus metus.

Lietuvių kalbos mokykla
Bronius V. Krokys, Direktorius

BEST WISHES

ON YOUR DIAMOND JUBILEE

Golda Church Restorations

P.O. BOX 445
BRICKTOWN, NEW JERSEY 08723

CONGRATULATIONS

(610) 272-8980
FAX (610) 272-7286

FREE PARKING
OPEN 7 DAYS A WEEK

THE GALLERIES AT

Chain-Mar Since 1938

FURNITURE FACTORY SHOWCASE

158 WEST MAIN STREET
NORRISTOWN, PA 19401

CONGRATULATIONS

AND BEST WISHES

ON THESE MOMENTOUS OCCASIONS

CHARLES J. ROMAN
FUNERAL HOME
1113 Mt. Vernon Street
Philadelphia, PA 19123
(215)765-4110

WISHING YOU MANY MORE YEARS

OF DOING

GOD'S WORK!

THE O'CONNOR FAMILY

In Memory of My Mother

Ona Jaudegis Antanavage

who inspired me with love for Lithuania

Joanne Antanavage

St. Joseph Church

Waterbury, CT

Est. 1894

Rev. Francis V. Karvelis, Pastor

CONGRATULATIONS
FATHER BURKAUSKAS AND SAINT ANDREW PARISH

IN MEMORY OF
FRANCISCA MATOS AND PUCHO MELENDEZ

MARIA AND RALPH MIRANDA

IN LOVING MEMORY OF MY

PARENTS

AND

GRANDPARENTS

Rev. Peter Burkauskas

CONGRATULATIONS
ON YOUR 75 TH ANNIVERSARY

2645 Orthodox St. · Philadelphia, PA 19137
215/288-7931 · 1-800-IDEAL-12

SVEIKINIMAI - BEST WISHES

Jubiliejinio Leidinio komitetas

Jubilee Publication Committee

GREETINGS AND BEST WISHES

TO ST. ANDREW'S LITHUANIAN PARISH

ON THE 75TH ANNIVERSARY

AND TO OUR BELOVED ADMINISTRATOR

REV. PETER BURKAUSKAS

ON THE OCCASION OF HIS

20TH ANNIVERSARY OF ORDINATION

Birutė Ruth Wallash

AUKOS MIRUSIŲ ATMINIMUI
MEMORIAL SECTION

MIRUSIEJI / IN MEMORY OF	AUKOTOJAI / DONORS
Chesko Family of Mahanoy City	Helen Chesko
Rutkunas / Mamickas Families	Aušra Maknys

AUKOTOJAI JUBILIEJAUS LEIDINIUI
DONORS FOR JUBILEE PUBLICATION

K. Gudėnienė
Rimas ir Roma Česonis
Dennis Keough
Elvira and Paul Hunziker
Aldona Page
Vincas ir Ona Šalčiūnai
Andrew Urbonas
Eugenia Sakalas
Regina Raubertaitė
Antanina Špakauskienė
Aušra Maknys
Alexander E., Ann M., Joseph A. Adomaitis and Mrs. S. Picucci